

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
December 21, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

TRĘČIADIENIS - WEDNESDAY, GRUODIS - DECEMBER 21, 1994

Nr. 247

Aukščiausiojo Teismo pirmininkas - Pranas Kūris

Vilnius, gruodžio 20 d. (Elta) — Lietuvos Seimas gruodžio 20 d. priėmė nutarimą, kuriuo, atsižvelgdamas į Respublikos prezidento teikimą, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininku paskyrė Praną Kūrį. Už šį nutarimą balsavo 67 Seimo nariai. Prieš balsavusių ir susilaikiusių nebuvo.

Seime opozicija balsavime nedalyvavo. Ji prašė slapto balsavimo, tačiau Seimo dauguma šiam pasiūlymui nepritarė. Socialdemokratai balsavo už Prano Kūrio kandidatūrą.

Pranui Kūriui — 56 metai. 1961 m. baigęs Vilniaus universiteto teisės fakultetą, jis dirbo jame dėstytoju, docentu, dekanu. 1967-1968 metais Pranas

Kūris stažavosi Paryžiaus universiteto aukštųjų tarptautinių studijų institute. Nuo 1977 iki 1990 metų buvo Lietuvos TSR teisingumo ministras, 1990-1991 metais — Lietuvos Respublikos teisingumo ministras. Nuo 1992 metų iki šių metų rudens Pranas Kūris — Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Belgijoje, Liuksemburge ir Olandijoje.

Profesorius Pranas Kūris yra Lietuvos Mokslų Akademijos narys korespondentas. Jis taip pat išrinktas Europos Žmogaus Teisių teisėju. Šiose pareigose Pranas Kūris pasilieka ir paskyrus jį Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pirmininku.

Lietuvos ir Lenkijos Prokuratūros bendradarbiaus

Vilnius, gruodžio 20 d. (Elta) — Lietuvos generalinis prokuroras Artūras Paulauskas ir Lenkijos generalinio prokuroro pavaduotojas Stanisław Iwanicki gruodžio 20 d. pasirašė abiejų valstybių prokuratūrų bendradarbiavimo sutartį.

Šia sutartimi reglamentuojamas abiejų šalių prokuratūrų bendradarbiavimas baudžiamojo persekiojimo srityje, numatyta keitimosi nusikaltėliais, daiktiniais įrodymais baudžiamosiose bylose tvarka. Šalys galės keistis ir pačiomis baudžiamosiomis bylomis. Sutartyje akcentuotas Kauno apygardos prokuratūros, kuriai priklauso ir Lazdijų prokuratūra, tiesioginis bendradarbiavimas su pasienio Suvalkų vaivadijos prokurorais.

„Greta esančių valstybių teisėsaugininkai turi labai greitai sužinoti apie kaimyninėje šalyje daromus nusikal-

timus ir operatyviai į juos reaguoti — o tai įmanoma tik glaudžiai bendradarbiaujant“, teigė S. Iwanicki po sutarties pasirašymo. Lenkijos ambasadoriaus Lietuvoje Jan Widacki teigimu, bendradarbiauti reikia dar ir todėl, kad abi šalys į Europą eina tuo pačiu keliu — iš totalitarizmo, todėl susiduria su panašiomis problemomis.

Artūras Paulauskas informavo, kad Lietuvos Generalinė prokuratūra panašias sutartis jau yra pasirašiusi su daugelio valstybių kolegomis. „Tačiau svarbiausi yra susitarimai su kaimyninėmis šalimis — Latvija, Baltarusija, dabar štai — su Lenkija“, teigė jis. Generalinis prokuroras taip pat pažymėjo, kad su Rusijos prokuratūra tokią sutartį dar rengiamasi pasirašyti. Kol kas su kolegomis iš Rusijos dirbama, remiantis tarpvalstybine sutartimi dėl bendradarbiavimo teisės srityje.

LDDP jaunimas veikia savoje sąjungoje

Vilnius, gruodžio 19 d. (Elta) — Artėjantiuose savivaldybių rinkimuose LDDP pozicijas puoselėjanti jaunimo organizacija, pasivadavusi „Lietuvos Leiboristų Jaunimo Unija“ savo kandidatų status bendruose sąrašuose su Lietuvos Demokratinės Darbo partijos nariais. Nors pagal įstatus valdantiųjų partijų artima jaunimo organizacija politinėje arenoje veikia savarankiškai, ji kol kas neketina organizuoti savarankiškos rinkiminės kampanijos. Apie tai žurnalistai buvo informuoti pirmadienį Seimo rūmuose surengtoje „Lietuvos Leiboristų Jaunimo Unijos“ vicepirmininko Ramūno Čepaičio ir kitų organizacijos aktyvistų spaudos konferencijoje.

Pasak šios organizacijos atstovų, surengti spaudos konferenciją ir plačiau informuoti visuomenę apie šią organizaciją juos paskatino noras paneigti opozicijos tvirtinimus, kad LDDP neturi politinės pamainos.

1992 metais įkurta „Lietuvos Leiboristų Jaunimo Unija“ (LLJU) skelbiasi esanti socialdemokratinės orientacijos visuomeninė politinė organizacija. Savo svarbiausiuoju tikslu LLJU laikoma demokratijos, teisinės, pilietinės visuomenės sukūrimas. Ši jaunimo organizacija „remia Socinternio progra-

ma, palaiko strategines Lietuvos demokratinės darbo partijos nuostatas“.

Pradžioje, prie tapdama visuomenine-politine organizacija, ši organizacija buvo sugalvota ir veikė kaip LDDP jaunimo klubas, buriantis partijos ideologinėms nuostatomis simpatizuojančius jaunus politikus.

LLJU sieks, kad Lietuvoje būtų įkurtas Jaunimo reikalų departamentas, kuris, be kita ko, rūpintųsi įvairių jaunimo programų įgyvendinimu.

Kazachai reikalauja mirties bausmės A. Solženicinui

Vilnius, gruodžio 2 d. (Elta) — Kazachų pilietinio judėjimo „Azat“ („laisvė“) atstovai pareikalavo mirties bausmės Aleksandrui Solženicinui, sugrįžusiam po ilgų rezistencijos metų iš JAV į Rusiją pastoviam gyvenimui.

Kaip rašo „Kauno diena“, rašytojas kaltinamas tuo, kad „išdrįso suabejoti Rusijos ir Kazachstano sienų teisingumu ir protestuavo prieš rusų diskriminaciją Kazachstane“.

Kazachstano rusų bendruomenės aktyvistai nusiuntė atvirą laišką respublikos teisingumo ministerijai ir generalinei prokuratūrai, kuriame

Bosnijos serbų „sostinėje“ Pale mieste buvęs JAV prezidentas Jimmy Carter, nuvykęs kaip privatus asmuo, pirmadienį susitiko su Bosnijos serbų vadovu Radovan Karadžić. Po daugiau kaip aštuonių valandų pasitarimų, kurių metu J. Carter kalbėjo, kad JAV žmonės neteisingai suprato serbus, R. Karadžić pareiškė, kad dabar jau galima nauja tarptautinio taikos plano interpretacija ją pakeitę į tinkamą „pagrindą tolimesniam vystymui“. Jungtinės Tautos atstovaujantis penkis valstybes Bosnijai siūlė tą planą be derybų; jame 51% Bosnijos žemės atitektų musulmonų ir kroatų federacijai, o 49% serbams (atsisakant trečdaliai užkariuotų žemių), ir serbai ji buvo atmetę. Serbai sutiko grįžti prie derybų stalo ir tuo metu laikytis paliaubų.

Lietuvos prezidentas priėmė Islandijos ambasadorių

Vilnius, gruodžio 14 d. (Elta) — Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas trečiadienį priėmė Islandijos ambasadoriaus Lietuvoje Olafur Egilsson skiriamuosius raštus.

Olafur Egilsson perdavė Islandijos prezidentės Vigdis Finnbogadóttir, Islandijos vyriausybės ir islandų tautos linkėjimus. Jis pabrėžė, kad Islandijos žmonės labai vertina draugystę su Lietuva. Ta draugystė, sakė ambasadorius, remiamas, „laisvės ir demokratijos principais, dėl kurių daug metų kovojo mūsų tautos“.

Islandijos vyriausybė ir daug privačių firmų norėtų, kad tarp mūsų šalių sustiprėtų ekonominiai bei prekybiniai, taip pat kultūriniai ryšiai“, sakė ambasadorius. Jo nuomone, tam padės šiuo metu ruošiamas dvišalės laisvos prekybos sutartis ir susitarimas dėl dvigubo apmokestinimo netaikymo.

Algirdas Brazauskas padėkojo Islandijos prezidentui už perduotus linkėjimus. Jis pabrėžė, kad Islandija buvo pirmoji šalis, 1991 m. pradžioje pripažinusi Lietuvos nepriklausomybę. Islandijos vardas gerai žinomas Lietuvos žmonėms. Jis tariamas su pagarba ir dėkingumu. „Jū-

su drąsus poelgis prieš ketverių metų dar kartą patvirtino islandų tautos ištikimybę demokratijai, laisvei ir teisingumui“, paskė Lietuvos prezidentas.

„Prekybiniai ir ekonominiai mūsų šalių santykiai nėra labai intensyvūs“, kalbėjo Algirdas Brazauskas. Tačiau mes — nedidelės valstybės — galime tapti tvirtais sąjungininkais tarptautinėje veikloje, palaikyti viena kitą svarbiais abiejų valstybės klausimais. Nors esate Atlanto valstybė, mes

norėtume matyti Jus Baltijos jūros regiono organizacijose, visuomet rėmėme ir remime Jūsų dalyvavimą Baltijos jūros valstybių regiono įvykiuose“.

„Geopolitinė Lietuvos padėtis įpareigoja mus nuolat rūpintis savo šalies saugumu. Tikimės, kad NATO samprata laipsniškai pasikeis ir tose šalyse, kurios šią organizaciją suvokia tik kaip priešą. Norėčiau, kad Šiaurės Atlanto organizacija taptų taikos ir stabilumo pasaulio įvaizdžiu bei garantu. Mes ir toliau esame pasiryžę bendradarbiauti su demokratinėmis valstybėmis saugumo organizacijomis“, pasakė Algirdas Brazauskas.

NATO renka duomenis apie Lietuvos karines pajėgas

Vilnius, gruodžio 19 d. (Elta) — Lietuvos Misija prie Europos Bendrijos ir biuras Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijoje (NATO) praneša, kad iki 1995 sausio 31 d. Lietuva turėtų pateikti išsamią informaciją apie savo karines pajėgas bei galimybes vykdyti konkrečias užduotis. Remiantis šia informacija, vyks konsultacijos su NATO ekspertais. Jose bus svarstoma, kaip suderinti Lietuvos ir NATO karines pajėgas.

Ši informacija gauta po to, kai praėjusį penktadienį NATO būstinėje Užsienio reikalų ministerijos sekretorius Albinas Januška susitiko su atsakingais šios organizacijos pareigūnais, prižiūrinčiais gynybos planavimą, bei aptarė praktinius Lietuvos žingsnius pradėdant bendrą NATO ir Lietuvos Gynybos Planavimo ir Peržiūros Procesą.

Laisva valia įstojusios NATO pasiūlyta Gynybos Planavimo ir Peržiūros Procesą valstybės-partnerės pateiktą detalą informaciją apie turimas ir siūlomas suteikti karines pajėgas, mokymo centrus bendrų operacijoms, pratyboms ir mokymams su NATO karinėmis pajėgomis. Į šį procesą valstybės įstoja, nurodydamos pajėgas, kurias šalis yra suinteresuota bendrai plėtoti su NATO, siekiant priderinti jas

prie šios tarptautinės organizacijos karinių pajėgų lygio.

Ta pačią dieną įvykusiame NATO Politinio karinio valdymo komiteto posėdyje Lietuvos atstovams ryšiams su NATO Vygaudas Ušackas informavo Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos vadovą kaip Lietuva ketina dalyvauti „Partnerystės taikos labui“ programos Gynybos Planavimo ir Peržiūros Procese.

Automobilių eilės Lazdijuose sutrumpėjo

Lazdijai, gruodžio 5 d. (BNS) — Automobilių eilės ties Lazdijų maitine kiek sutrumpėjo, tačiau vairuotojai kaip ir anksčiau mažiausiai parą turi laukti, kad galėtų pervaziuoti Lenkijos sieną.

Gruodžio 5 d. popiet eilėje prie sienos su Lenkija laukė apie 40 sunkvežimių. Tačiau manoma, kad per naktį eilė dar turėjo padvigubėti, nes lenkų pasieniečiai sunkvežimius aptarnauja tik šviesiuoju paros metu. Lengvųjų automobilių eilė nutiso maždaug kilometrą. Pasak Lietuvos pasieniečių, eilių pasienyje nepavyksta įveikti dėl Lenkijos pareigūnų nerangumo. Praėjusį savaitgalį leidę automobilius per sieną

Lietuvos Rašytojų Sąjunga nori savarankiško biudžeto

Vilnius, gruodžio 16 d. (Elta) — Praėjusį penktadienį Menininkų rūmuose įvyko eilinis Lietuvos Rašytojų sąjungos suvažiavimas, į kurį atvyko apie 200 sąjungos narių — poetų, prozininkų, dramaturgų, literatūros tyrinėtojų, kritikų, vertėjų. Kalbą suvažiavime pasakė Respublikos prezidentas Algirdas Brazauskas. Jis pabrėžė, jog valstybė privalo rūpintis tautos dvasinio palikimo, klasikinės literatūros, enciklopedijų leidyba, pažadėjo pagal išgales remti rašytojų organizaciją, jos spauda.

Lietuvos Rašytojų sąjungos pirmininkas Vytautas Martinukas informavo, jog šiuo metu sąjunga jungia 324 Lietuvoje bei išsvijoje gyvenančius kūrėjus. Per ataskaitinį laikotarpį Rašytojų sąjunga papildė 71 naujas narys. Savo pranešime Vytautas Martinukas akcentavo, jog per ataskaitinį keturių metų laikotarpį Rašytojų sąjunga aktyviai reikėsi vadinamojoje kultūros politikoje, daug energijos skyrė tam, kad būtų priimti Autorinių teisių, Paramos ir labdaros, kiti įstatymai, padėję politikams rengti Kultūros politikos nuostatų projektą.

Išsiplėtė Rašytojų sąjungos tarptautiniai ryšiai, buvo pasirašytos dvišalio bendradarbiavimo sutartys su Švedijos, Latvijos, Lenkijos, Slovėnijos, Marburg (Vokietijoje), Graz (Austrijoje) rašytojų sąjungomis. 1992-ųjų pavasarį Lietuvos Rašytojų sąjunga buvo priimta į Europos Rašytojų draugijų federaciją (European Writer's Congress). Lietuvoje teberengiamos „Poezijos pavasarių“ šventės jau prilygsta tarptautinėms poetų konferencijoms.

Pranešėjas apgailestavo, kad nei vyriausybė, nei Seimas kol kas nepriėmė siūlomo projekto finansuoti sąjungos kultūrinės-literatūrinės programos. Tai leistų patiemis savarankiškai planuoti išlaidų struktūrą: leisti knygas, rengti literatūros vakarus, remti periodinius leidinius.

Kalbėdamas apie leidybą, Rašytojų sąjungos pirmininkas pripažino, jog originalioji lietuvių literatūra yra varoma „i kampanij“ iš svetur plūstančių verstinių ir originalo kalba leidžiamų, kartais ne pačių geriausių knygų. Kiekvienas autorius gali rinktis bet kurį iš šešių šimtų dabar Lietuvoje esančių leidėjų, Rašytojų sąjunga neturi įtakos autoriaus ir leidėjo santykiams. Kita vertus, sąjungai rūpi, kad rašytojai turėtų kuo geresnes

dviem keliais, pirmadienį lenkų pasieniečiai vėl suformavo tik vieną automobilių srautą.

Is Lenkijos pusės įvažiuoti į Lietuvą eilės nėra. Kaip žinoma, praėjusį pirmadienį padėtis prie sienos su Lenkija buvo dar labiau įtempta — tuomet eilėje laukė apie 100 sunkvežimių ir daugiau nei 200 lengvųjų automobilių. Kiek anksčiau, protestuodami dėl netvarkos, sunkvežimių vairuotojai buvo užtvėrę kelią per sieną į Lietuvos pusę. Lazdijų muitinės posto darbo organizavimo skyriaus viršininkas Viktoras Baranauskas pasikalbėjimo su BNS korespondentu pasakė, kad eilės truputį sumažėjo po įtemptų Lietuvos ir Lenkijos muitinių tarnybų vadovų derybų, tačiau jos iš esmės padėties nepakeitė.

sąlygas leisti savo knygas. Štai kodėl mūsų pačių išteigta ir jau apie septyniadesimt knygų išleidusi leidykla turėtų būti minima kaip perspektyvus rūpestis, sakė Vytautas Martinukas.

Suvažiavimo dalyviai išklaušė ir aptarė valdybos, komisijų ir kitų padalinių ataskaitas, dalyvavo diskusijose. Lietuvos Rašytojų sąjungos pirmininku slapto balsavimu išrinktas literatūros kritikas Valentinas Sventickas. Suvažiavimo dalyviai papildė sąjungos įstatus. Lietuvos Rašytojų sąjunga veiks kaip kūrybinė profesinė bendrija. Įstatuose aiškiau apibrėžti turiniai, sąjungos nuosavybės dalykai.

Didžiosios Britanijos stipendijos — jauniems lietuviams

Vilnius, gruodžio 5 d. (Elta) — Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės ambasada Lietuvoje, pranešė, kad šiais metais jau paskirtos stipendijos Lietuvos piliečiams.

Didžiosios Britanijos vyriausybė išpareigojo skatinti gabių jaunų užsieniečių studijas šioje valstybėje. Tokia nuostata taip pat taikoma Lietuvos jaunimui. Kiekvienais metais Britų taryba ir ambasada skiria stipendijas — šikart šią veiklą plėtoti padeda ir keturios didelės Didžiosios Britanijos kompanijos.

„Cable and Wireless“ telekomunikacijų kompanijos stipendija paskirta sociologui ir politinių mokslų specialistui iš Vilniaus Dariusi Zeruoliui, kuris studijuos tarptautinius santykius ir politikos mokslus Londono Ekonomikos Mokykloje.

Vilnietei ekonomistei Laimutei Urbšienei suteikta tekstilės, chemijos pramonės ir ipakavimo srityse dirbančios firmos „Courtaulds“ stipendija. Ji studijuos bankininkystę ir finansus Exeter universitete.

Vertybinius popierius spausdinanti kompanija „Thomas De La Rue“ paskyrė stipendiją vilnietei politologei ir ekonomistei Viktorijai Vorobjovai, studijuosiančiai pinigų, bankų ir finansų ekonomiką Sheffield universitete. Ši firma spausdina dalį lietuviškų litų banknotų bei Lietuvos piliečių pasus.

Kaunietis veterinarijos specialistas Robertas Naudžius, gavęs naftos ir chemijos produktų kompanijos „Shell“ stipendiją, studijuos žemės ūkio vadybą Cranfield.

— Lietuvos Seimas nutarė pratesti rudens sesiją iki vasario 24 dienos. Pagal Konstituciją Seimo rudens sesija prasideda rugpjūčio 10 d. ir baigiasi gruodžio 23 dieną. Kovo 11-ąją prasideda pavasario sesija, kuri baigiasi birželio 30.

KALENDORIUS

Gruodžio 21 d.: Šv. Petras Kanizijus, kunigas, Bažnyčios mokytojas (1521-1597); Tomas, Ilgis, Girenė. Pirmoji žiemos diena.

Gruodžio 22 d.: Pranciška, Flora, Demetrius, Juta. 1884 metais gimė kompozitorius Juozas Gruodis.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

Sveikas Jėzau, gimusis!...

Džiaugsminga giesmė sveikindami Dievo Kūdikį Jo Gimimo šventėje, melskime palaiminimo lietuviškai skautijai — broliams ir sesėms Tėvyneje ir už jos ribų platiame pasaulyje išlaikytiems, kad suburtų visus į vieną bendrą ratą, į vieną skautišką-lietuvišką šeimą.

Šv. Kalėdos sveikiname visus LSS naujus ir rėmėjus. Linkime džiaugsmo, ramybės ir ištermės Naujuose 1995-se Metuose.

Budėkime!

fil. v.s. Kęstutis Ječius
LSS Tarybos ir Pirmijos pirmininkas

fil. v.s. Albinas Sekas
LS Brolijos Vyriausias Skautininkas

v.s. Birutė Banaitienė
LS Sesių Vyriausia Skautininkė

fil. s. Gediminas Leškys
Akademinių Skautų sąjūdžio vadijos pirmininkas

Čikagos jūrų skautininkų, ių „Grandis“ sveikina sesės ir rėmėjus, linki visiems džiaugsmo šv. Kalėdos ir skautiškai darbingų 1995 metų.

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų visoms sesėms ir broliams, tėveliams ir rėmėjams! Viešpaties palaima telydi visus!

„Aušros Vartų“/„Kernavės“ skaučių tuntas
„Nerijos“ jūrų skaučių tuntas
„Lituanicos“ skautų tuntas
Čikagos skautininkų draugovė
„Sietuvos“ skautininkų/vyr. skaučių dr-vė
Čikagos skautininkų, ių Ramovė

Kalėdos, Kalėdos! Škamba varpai ir varpeliai, užgimė kūdikėlis Jėzusis, pasaulio Valdovas ir Atpirkėjas! Jo mintys pakeis pasaulį.

Beveik 2000 kartų žmonija šventė Jo šventą atminimą. Per tą laikotarpį ji turėjo pakilti iš neapykantos, keršto ir eiti tik šviesiu keliu, kurį nurodė Atpirkėjas. Bet taip nėra. Todėl prisiminkime Jo gimimą, Jo mintis ir darykime taip, kaip Jis mokė. Tebūna pasaulis geresnis, šviesesnis be pykčio ir keršto. Taika ir ramybė teuzviešpatauja. Padėkime artimui ir nuskriaustiesiems, padėkime Tėvynei ir jos vaikams. Tebūna šv. Kalėdos visiems per išstisus Naujuosius 1995 Metus!

Fil. Leonas Maskaliūnas
Vydūno fondo tarybos pirmininkas

Fil. Vytautas Mikūnas
Valdybos pirmininkas

Kalėdų džiaugsmas ir ramybė tegaubia visą skautišką-lietuvišką šeimą. Betliejus žvaigždė tenguviečia mūsų gyvenimo ir veiklos kelius, kad sėkmingiau tarnautume Dievui, Tėvynei ir Artimui.

Linksmų Kalėdų visoms sesėms ir broliams, „Skautybės kelio“ skaitytojams ir bendradarbiams linki

j.v.s. Irena Regienė
„Skautybės kelio“ redaktorė

„Dubysos“ draugovės paukštytės susipažinimo su audimu sueigoje. Iš k. l. eil. — Viktorija Biskytė, Nina Connolly, Natalija Skvirbylė, Audra Brooks. II eil. — Patrėja V. Deksnys, Alina Meilytė, Kristina Badaraitė, Milda Bunikyte, Tara Mikuzytė, Laura von Braun, Aurelija Balzaitė. III eil. — Čikagos Lietuvių Tautodailės instituto narė s. Kristina Vaičikonienė, Audra Bužėnaitė, draugininkė g.v.v. Dana Mikuzienė, dr. kės padėjėjos vyr. skautės Larana von Braun, Onutė Utz ir Erika Brooks.

„Nerijos“ tunto dalis ūdryčių ir jų vadovės Čikagos jūrų skautijos kalėdiniame pobūvyje.

PARODYK MAN, VIEŠPATIE, SAVO KELIUS

Dar tik trumpa, trumpa valandėlė ir ateis laukiamasis, ir neužtruks, ir baimės mūsų šalyje nebėliks, nes tai — mūsų Išganymo tautos.

Plg. Žyd. 10, 37

Jau beveik antrąjį tūkstantinį kartą žmogus ruošiasi švęsti Jėzaus, Žmogaus Sūnaus — Dievo gimtadienį. Kur yra tie, kurie šventė šią šventę pirmąjį, antrąjį, šimtąjį kartą? Kur mūsų senoliai, protėviai, ainija, kitos tautos? Kur būsimie mes, kai žmogus minės šį nuostabųjį gimtadienį trečiąjį tūkstantinį kartą? Šviesmečiais nutolę yra tie, kurie gyveno šioj skausmų jūromis aplietoj žemėj, šviesmečiais nutolę, visa palikę, būsimie ir mes po tūkstanties žemiškųjų metų. Nenutoles ir tebesas tarp mūsų tebėra tik Tas, kuris, prisimėmęs mūsų, žemiškojo kūno apdara, gimęs prieš beveik du tūkstančius metų iš šventosios Motinos Marijos, dalinosi varginga buitimi su žmogum 33-ies metų ir, sudaręs su juo naująją sandorą, po žmogiškosios mirties, liko visa žemiškąja ir dieviškąja būtimi švč. Sakramente. Ir Tas — Žmogaus ir Dievo Sūnus mūsų tarpe yra Dievas, Šventosios, žmogaus protui nesuvokiamos, Trejybės Asmuo.

Pasaulį vis labiau supa ir gaubia tamsybių miglos. Iš jų ir vėl pavargusia ir nusiminusia širdimi šaukiasi žmogus Kristaus pranašo Izaijos žodžiais:

— Rasokite, dangūs, iš aukštybių, ir debesys, lykit, Teisųj. Teatsiveria žemė ir teisželdo Išgelbėtoją.

Iz 45, 8

Išgelbėtojas, Jėzus Kristus, Taikos Kunigaikštis atėjo jau seniai, seniai ir... pasiliko, yra. Tik nuraminkime, nutildykime savo širdį ir pajusime, žinosime Jo esimą.

— Parodyk man, Viešpatie, savo kelius, išmokyk mane takais Tavo eiti.

Vesk mane savo tiesa ir mokyk mane, nes Tu esi Dievas, mano Gelbėtojas ir Tavyje aš visados turiu vilties.

Atmink, Viešpatie, savo pagailėjimus ir savo gailestingumus, kurie yra nuo amžių.

Ps. 24, 4-6

Kalėdose giedokime džiaugsmingą meilės ir dekingumo himną Jėzui — Atpirkėjui, minint Jo gimtadienį žemėj, nes, pagal pranašą Ezekeį, Jis tikrai mums duos tyrą širdį ir ilies naujos dvasios; išmės akmeninę širdį, idės jautrią, kad gyventume pagal Jo įstatų, laikytumėmės Jo įsakymų ir juos vykdytume. (Plg. Ez 11, 19-20)

Žemės kelius ir takelius, keliaudami kartu su Jėzumi, viliamės sveikinti Jį gimtadienį ir trečiąjį tūkstantinį kartą nesutemstančios šviesos, nors būsimie ir nutolę nuo žemės šviesmečių šviesmečiais.

Sveiki, sulaukė Šv. Kalėdų. Irena B.K.

NORIM BŪTI AUDĖJĖLĖM

„Aušros Vartų“/„Kernavės“ tunto „Dubysos“ draugovės paukštytės šeštadienį, lapkričio 12 d., pasibaigus pamokoms liutuanistinėje mokykloje, skubiai persirengę skautiškoms uniformomis ir užkandusios sausainių, rikiuotėje nuvygiavo į automobilį pastatymo aikštę, kur jų jau laukė tėveliai. Lipdamos į automobilius, visos džiaugėsi seniai laukta jas

dominančia iškyla pas audėją. Iš sykių kelionė nebuvo ilga. Netrukus pasiekė sesės s. Kristinos Vaičikonienės namus. Prie durų mus pasitiko besišypsanti sesė Kristina. Pati buvusi vadovė, sesė Kristina žino kaip brangus ir trumpas yra suėgų laikas, tad tuoj ėjo prie reikalo. Pirmiausiai mums paaiškino, kad ji ne vien sesė skautė, bet ir narė Čikagos Lietuvių Tautodailės instituto (yra net jo valdyboje). Papasakojo, kaip po instituto narės veikla, ką daro. Paskui nuvedė visas į kambarį, kuriame ant stalo buvo sudėta įvairių dydžių ir stilių audimo staklių. Paaiškino ir parodė, kaip kiekvienos jų veikla, kaip jomis audžiama. Sesytės žavėjosi audiniais; ypač joms patiko sesės Kristinos išaustos juostos. Po kurio laiko — daugybės klausimų ir aiškinimų, perėjome į kitą kambarį, kur stovėjo didelės drobei austi staklės. Sesė Kristina papasakojo kaip ilgai trunka paruošti staklės audimui ir kaip jomis audžiama. Akis išpūtusias sesytės atidžiai klausėsi ir buvo nustebusios, kad tiek daug laiko audimas pareikalauja.

Atrodo, kad tokioms sueigoms niekad nebūtų laiko. Tačiau turimas taip greit skrieja. Pažvelgusios į laikrodį nustebome, kad jau laikas važiuoti namo. Malonoji sesė Kristina pažadėjo po

ASS FILISTERIŲ KALĖDINIS POBŪVIS

Akademinių Skautų sąjūdžio filisterių Čikagos skyriaus valdyba penktadienį, gruodžio 16 d., Lemonte, Lietuvių centro „Bočių“ menėje surengė kalėdinį pobūvį. Dalyvavo arti 30 narių ir svečių. Jų tarpe — fil. kun. Antanas Saulaitis, SJ, LSS Tarybos pirm. fil. v.s. Kęstutis Ječius, Vydūno fondo tarybos pirm. fil. Leonas Maskaliūnas.

Skyriaus pirmininkė fil. dr. Renata Variakojytė pobūvį pradėjo pakviesdama rašytoją v.s. Nijolę Užubalienę papasakoti apie lietuviškus Kalėdų papročius. Sesė Nijolė supažindino su Aukštaitijos — Kupiškio apylinkių papročiais, savo kalboje ragindama užsieniuose gyvenant neprisirinkti naujų, lietuviams svetimų ir vertybių neturinčių papročių. Kvietė susipažinti su savaiais lietuviškais papročiais ir juos puoseletį savo šeimose. Fil. Ramona Steponavičiūtė jautriai paskaitė šventišką eilėraštį.

Dalyviams susibūrus į skautišką ratą, fil. v.s. Edmundas Korzonas uždegė žvakutes ir visus dalyvius pasveikino šventiųjų proga. Fil. kun. Antanas

PRANEŠIMAI LSS VIENETO VADOVĖMS

1994 m. spalio mėn. LSS Kontrolės komisija pranešė, kad ruošiasi pradėti LSS institucijų ir vienetų išdų reviziją. Sėkmingam K. komisijos darbui yra reikalingos Tarybos, Šakų ir vienetų finansinės 1993 m. XII. 31 d. apyskaitos. Vienių vadovėms pasiūsta Kontrolės komisijos paruošta „Vieneto turto inventoriaus lapą“ reikia užpildyti ir kopiją pasiųsti LSS Kontrolės komisijos pirm. j.v.s. Broniui Judeliui, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514.

Lietuviškosios Skautybės fondas praneša, kad šių metų pabaigoje bus baigiama ruošti spaudai knyga „Lietuviškoji Skautija“. Tai lietuvių skautų veiklos apžvalga, apimanti 1945-1985 metų laikotarpį. Knyga turės daugiau negu 500 puslapių ir joje bus daugiau kaip 1000 nuotraukų. Knygos redaktorė — v.s. Alė Namičienė. Skatinu seses iš anksto užsisakyti šią knygą — kaina 25 dol. Užsakymus prašau siųsti Lietuviškosios Skautybės fondo izdininkui, v.s. fil. K. Nenortui, 44 Alban Street, Dorchester, MA 02124.

Budėkime!

v.s. Birutė Banaitienė
LS Sesių Vyriausia skautininkė

šventių atvykti į sesyčių sueigą ir visas pamokyti austi. Nudžiugusios tokiu pažadu, paukštytės padėjo sesei audėjai ir išvažiavo namo. Daugiau apie skautų laukdamos klauska apie sueigą, kurioje ir jos mokysis austi.

Sesė Dana Mikuzienė

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsi, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šėštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą —			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šėštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šėštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šėštadieniai nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šėštadieniai nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Saulaitis, laimindamas vašes, pareiškė savo linkėjimus dalyviams ir organizacijai. Paskui visi dalinosi kalėdaičiais ir vieni kitiems reiškė asmeniškų linkėjimus. Vaisių stalas, paruoštas naujosios skyriaus valdybos, žadino dalyvių apetitus. Laikas praėjo jaukia šeimyniška nuotaika, besidalinant mintimis, ateities planais ir įvykiais skautiškose šeimose.

Šeimynišką nuotaiką kėlė ir prie Kalėdų eglutės sukrautos dovanos, dalyviams atliepus valdybos kvietimą į šį pobūvį atnešti dovanėles 4 — 14 metų vaikams. Dovanėlės skiriamos vaikams iš Lietuvos Čikagon

atvykusiems sudėtingoms operacijoms ir gydymuisi. Dovanų gausia liudijo dalyvių pritarimą šiai minčiai. Kita diena dovanos buvo nuvežtos ir Kalėdų senelio įteiktos jauniems ligoniuokams.

D.J.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penkd. 9 v.r. - 3 v.p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šėšt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Pirma „Medicare Assignment“. Sumokama po vizito.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Diagnostic Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D. S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą
Namy (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINES LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinis gydymas nuo nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šėšt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namy 708-448-5545
Priklauso Holy Cross ir Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIŪBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center.
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Tarptautinėje Kaledų eglučių parodoje Bank One Center, Phoenix, Arizonoje, lietuvišką eglutę puošia Viktorija Zakarienė ir Sofija Narkienė.

RUSAI VIS NEPAJĖGIA IŠSINERTI IŠ SOVIETINIO RŪBO

IGNAS MEDZIUKAS

Gamtos turtai ir jų panaudojimas

Rusija Europoje ir Azijoje turi didžiausius derlingų žemių plotus ir neaprepiamus žemės gelmių turtus. Didžiausi pasaulyje akmenų anglių klotai, gausūs naftos telkiniai, geležies rūdos, brangiųjų metalų (auksas, sidabras, platinos), vario, švino, cinko ir kitokių vertingų metalų ir mineralų radiniai. Daug miškų su šimtamečiais medžiais, iš kurių gaminama statybinė medžiaga ir kiti medienos produktai.

Sovietinėje santvarkoje buvo sugalvota gulagų sistema, kaip pigios darbo jėgos šaltinis. Tremtiniai ir kaliniai buvo gabenami į kasyklas ir miškus, kur jie prižiūrėtojų buvo pasirenkami pagal nuožūrą, kaip kadaise vergai. Trėmimai palietė ypatingai Baltijos tautas, kurios 1940 m. buvo sovietų okupuotos. Išlikę gyvi tremtiniai pasakoja, kad kai kuriose Sibiro vietovėse lietuvių tiek daug buvo, jog kiti stebėjosi, manydami — Lietuvoje gyvena ne mažiau kaip 10 milijonų gyventojų, o iš tikrųjų buvo nepilni trys. Net dalgis Sibiro rusų buvo pavadintas „litovka“ („lietuvis“).

Sovietų Sąjungoje yra buvę daug ekologinių katastrofų, bet apie jas viešai skelbti buvo uždrausta. Tik vėliau jau ne-

buvo galima nuslėpti baisiosios Černobylio atominės elektrinės nelaimės, įvairius baimes visoje Europoje ir suluošinusios daugybę žmonių. Praėjusį rudenį Arktikoje, Komijoje, įvyko naftos išsiliejimas. Buvo užterštas vanduo Vladimiro mieste, kuris yra už 100 kilometrų į rytus nuo Maskvos, turi apie 350,000 gyventojų, ir yra mėgstamas lankyti turistų ir piligrimų.

Dvokiantis vanduo

Vieną dieną miesto gyventojai pajuto, kad jų geriamas vanduo ėmė dvokti. Miestas paskelbė kritišką padėtį. Pieną ir alų išvežiojantieji sunkvežimiai buvo panaudoti vežioti švarų vandenį vaikų darželiams, mokykloms ir ligoninėms.

Nustatyta, kad upė, kurios vandenį miesto gyventojai naudoja, užteršta gyvulių mėšlu. Sekant pagal srovę, paaiškėjo, kad Petrovskio kolūkis, kuris laiko apie 10,000 karvių ir kiaulių, užuot išvežęs šių gyvulių mėšlą tręšti laukams ir pievoms, apie 30,000 tonų suvertė į upę, kurios vanduo pasroviui buvo užterštas daugiau kaip 60 kilometrų.

Po keleto dienų miesto valdžia paskelbė, kad upės vanduo, nors ir turi blogą kvapą, bet gerti nekenksmingas. Vienok itūžę gyventojai tebestovėjo eilėje prie

Nuotr. Bob Rink

miesto šulinio po keletą valandų dideliame šaltyje, kad gautų švaresnio vandens. Senos moterys ir vaikai gabenami vandenį įvairiausiomis priemonėmis — vaikų vežimėliuose ar rogutėse.

„Aš grįžęs namo atskauk krana vartuvėje ir tuojau pajutau, kad visas kambarys pakvipo kaip kiaulių tvartas“, pasakojo rusų armijos plk. leit. Vosylus Donskovas, kuris stovėjo eilėje 3 val. ir dar toli buvo iki šulinio. „Per radiją buvo patarta išvirti vandenį, mes išvirėme, ir vanduo dar labiau ėmė dvokti. Aš nepasitikiu valdžia“, kalbėjo Donskovas. „Aš geriau palauksiu 4 valandų ar daugiau eilėje šaldamas, negu mano vaikai turėtų gerti nešvarų ir užnuodytą vandenį“.

„Masvyvus mėšlo suvertimas į upę nėra ekologiškai tiek žalingas, kaip cheminė katastrofa ir todėl upėje neužuot tiek daug žuvų“, kalbėjo vienas iš gamtos apsaugos valdininkų. „Bet pablogino ir taip prastą upės vandenį, kurį naudoja Vladimiro miesto gyventojai. Upės vanduo jau anksčiau neatitiko nustatytų standartų, nes Petrovskio kolūkis ir degtinės gamykla daugelį metų teršė upės vandenį“.

Planas pasirūpinti vandeniu, gaunamu iš žemės versmių, buvo patvirtintas sovietų miestų tarybos 1969 m., ir darbai jau pradėti 1983 m., bet ligi šiol dar nebaigti.

Nevykęs pasiteisinimas

Tuo tarpu generalinis prokuroras pradėjo kriminalinį tardymą dėl upės vandens užteršimo karvių mėšlu. Neaišku, sako, ar tai buvo

padaryta dėl kvailumo, ar dėl desperacijos.

Nekreipdamas dėmesio į vietos gyventojų nusiskundimus, kolūkis jau keletą metų vertė mėšlą į kūdrą, kuri buvo iškasta laikyti švaram vandeniui. Morozovo vietovės gyventojai protestavo dėl mėšlo vertimo į kūdrą, nes, orui atšilus, būna nepakeliama smarvė, bet niekas į tai nekreipė dėmesio. Kai kūdroje susirenka daugiau mėšlo, tai ir šuliniuose, kurių vandenį vartoja 400 čia gyvenančių šeimų, vanduo ima dvokti.

Dėl mėšlo suvertimo į upę Petrovskio kolūkiui pareigūnai teisinosi, kad jie neturėję sunkvežimiams kuro išvežioti mėšlą ant laukų. Bet kiti tvirtino, kad kolūkis vertė mėšlą į vandenį net ir tada, kai buvo pakankamai pigaus kuro. „Žinoma, jiems lengviau suverti mėšlą į upę negu išvežioti į laukus“, kalbėjo tos vietovės seniūnė. Be to, ji sakė, kad į šulinius įberus chloro, bet ir tai vandens skonio ir kvapo nepataisė. Jos nuomone, toks vanduo yra sveikatai kenksmingas, bet valdžios žmonės nekreipia į tai dėmesio, o gauti iš kur nors kitur švaresnio vandens yra neįmanoma.

Nors Rusija yra turtinga gamtos teikiamomis gėrybėmis, bet jos gyventojai patiria didelių trūkumų apsirūpindami kasdieninio vartojimo prekėmis. Užuot perėję į taikos meto produkciją, rusai iš inercijos kala ginklus,

kad atstatytų imperinę didybę, bet tuo pačiu laiku vis laukia iš vakariečių realios pagalbos ir kreditų. Atrodo, kad čia yra tiesiog nesugebėjimas tvarkyti krašto reikalų ar biurokratų nerūpestingumas, atliekant pavestą pareigą, ir nepajėgumas išsinerinti iš sovietiško žmogaus sukurto rūbo. Kai mėšlas suverčiamas į upę, o laukams tręšti reikia pirkti dirbtines trąšas — toks ūkininkavimo būdas yra labai blogas.

Dabartinė Rusija primena kadaise nusigyvenusio bajoro tipą, kurio namų stogai kiauri ir laukai apaugę piktžolėmis, bet ambicija neleidžia išsivalyti savo kiemo ir tik barškinant kardu, pademonstruoti savo galybę.

NAUJAS MOTERŲ SAMBŪRIS JONAVOJE

Jonavoje įregistruota Moterų katalikių draugija. Tai jau trečiasis moterų sambūris, veikiantis Jonavoje.

Pasak šios draugijos pirmininkės V. Jankauskienės, šiuo metu joje 34 narės. Keletas iš pagrindinių Moterų katalikių draugijos veiklos krypčių — teikti dvasinę paramą žmonėms, ypač vienišiesiems, našlaičiams ir apleistiesiems vaikams, propaguoti visuomenėje artimo meilę, savitarpio paramą ir nesavanaudišką pagalbą, sveiką gyvenimo būdą, ugdyti krikščioniškos šeimos tradicijas ir tarpusavio supratimą.

„Drauge“ administracijos tarnautoja Nijolė Užabaliene (skelbimų skyrius) prie papuoštos eglutės, kuri patraukia visu, atsilankiusių „Drauge“, akis.

Ne vien Amerikos problema

Danutė Bindokienė

Vakarių televizijos žinių laidoje pranešėjas vėl prabėgoms paminėjo, kad krašte keleriopai padaugėjo benamių. Tai ryškiausia sunkių ekonominių laikų problema, ypač aštriai pasireiškianti žiemą, kai benamių vargą dar sustiprina šaltis. Vasarą jie kažkaip mažiau prasikiša pro kitus visuomenės sluoksnius, bet šalti žiemos orai visuomet atkreipia stipresnį dėmesį į neturinčių kur prisiglausti. Galbūt šiuo metu, pasak žiniasklaidos, skirtumas yra tas, kad benamių skaičių padidina šeimos su mažais vaikais. Priežastis: darbų stoka. Atleisti iš darbo, sugausieji šeimos nariai praranda nuolatinę pajamą ir, negalėdami užsimokėti nuomos, atsiduria gatvėje.

Prieš šventes, ore lyg sniegams skraidant geraširdiškumo ir dosnumo jausmams, aidint aukas renkantiųjų savanorių skambalams, raginantiems į kurdonius kibirelius berti pinigų vargšams, daugiau kalbama apie pagalbos, pastoges ir darbo reikalinguosius. Po Kaledų vėl viskas tarytum apsimeta, nors vargas nesnaudžia ir žiauriai persekioja benamius. Vargingųjų, ypač neturinčių pastovios užuovėjos, gausumas sudaro nemažai problemų didiesiems Amerikos miestams. Ne visi benamiai gatvėje atsiduria vargo verčiami. Kai kurie patys pasirenka klajokliška, niekur nepriklausanti ir neįpareigojanti gyvenimą. Dalį tų „beviečių“ gyventojų sudaro iš namų pabėgę nepilnamečiai, pragyvenimą mėginami užsidirbti vagystėmis, elgetavimu ir prostitucija. Ypač žiemos metu benamius traukia šiltesnis klimatas, o San Francisco miestas net vadinamas jų sostine. Apskaičiuojama, kad San Francisco mieste yra iki 12,000 benamių ir jų skaičius didėja.

Miesto savivaldybė gauna daug nusiskundimų iš prekybos ir kitų gyventojų, kad agresyvūs benamių elgetavimas baugina, o kartais ir trukdo normalią kasdienybę. Pradėta kampanija benamius surinkti į laikinas patalpas, rasti jiems darbus ir pastovias pajamas, tačiau trūksta tų užuovėjų ir kasmet pagalbos negauna apie 14,000 žmonių. San Francisco stengiasi įvairiais būdais kontroliuoti elgetavimą ir sumažinti nusikaltimus, atliekamus benamių.

Kai kurie kiti miestai taip pat

imasi griežtesnių priemonių prieš šį „nepageidaujamą“ visuomenės sluoksnį. Nauji Seattlė, WA, nuostatai draudžia įkuryti elgetavimą miesto centre ir netoli universiteto. Washington, DC, policija areštuoja elgetaujančius prie bankų arba uždariaujančius, plaukiant automobilius gatvėse. Jeigu benamis nori apsinakvoti New York miesto išlaikomoje užėgose, jis turi pasirašyti pasižadėjimą, kad ieškos darbo ir įsijungs į narkotikų gydymo programą, nes nemažai benamių yra ir narkotikų vartotojai.

Amerikai benamių problema garbės nedaras, bet su ja kovoti nėra lengva. Atsakymas, aišku, būtų daugiau darbų, didesni atlyginimai, geresnės gyvenimo sąlygos. Tai dažniausiai teoretiniai sprendimai, neįgyvendinami kasdienybėje. Ši problema nėra vien Amerikos. Ji pasireiškia kiekviename pasaulio krašte, ypač miestuose, į kuriuos iš provincijos plaukia žmonės, ieškodami geresnių sąlygų. Paprastai jie patenka dar į didesnį vargą, iklimpsta į nusikaltimus, praranda sveikatą ir užbaigia savo skurdžią egzistenciją kaip niekam nereikalinga, nenaudinga visuomenės atlieka.

Girdime, kad ir Lietuvoje benamių skaičius kyla. Jūs iš namų išveja tos pačios nepalankios ekonominės sąlygos, kaip ir bet kur kitur. Ir lietuvių benamio palydovai yra šaltis, alkis, skurdas, ligos, o, norėdamas nuo jų apsiginti, žmogus griebiasi priemonių, nepaisančių valstybės bei Dievo įstatymų.

Neseniai „Drauge“ spausdinome straipsnį apie „Caritas“, arkivysk. A. Bačkio ir kitų įkurtas „sriubos virtuves“, kur vargšai kasdien gauna dubenėlį šilto, sotaus viralo. Skaitome apie našlaitynus, prieglaudas, internatus ir krikščioniškos artimo meilės apaštalus — parapijų klebonus, kurie stengiasi stovėti tarp vargšų ir visiškai juos nužmoginti. Tai tikroji misija, į kurią šaukiamas kiekvienas užsienio lietuvis. To šauksmo ignoruoti negalime, nes mūsų tauta turi per mažai gyventojų, kad tam tikrą jų dalį galėtume atimesti dėl neturto. Užsikrėskime „Kaledų dvasia“, nepamirškime ir nelaimingusiu už save tautiečių tėvynėje (o gal ir mūsų tarpe gyvenančių?), padėkime jiems išvengti dvasios ir kūno šalčio.

KARELIJOS ŠILŲ KŪDIKĖLIS JĖZUS

EDZARD SCHAPER

Vertė Jonas Dainauskas

10

Vienok, kai Janttinen išlipo iš sunkvežimio tamsos, nuėmė savo kuprinę bei pašliužą, trumpai stovėjo vietoje nejudėdamas, tarytum būtų tarp sapno ir tikrovės. Kai sunkvežimio siūbuojanti dėžė nuvažiuavo toliau, pa-braukė ranka per veidą, it norėdamas kokią vaiduoklį nubaidyti. Apsidairė. Pilkejančioje ryto atšvaituose, kuri slinko į tarpą tarp dangaus bei žemės lyg gaivinantį virpėjimą — pamatė, kad stovi prieš namus, kuriuose rado Juhani!

Pradžioje jam pasivaideno, kad sapnuoja. Ėjo keliu toliau, kuriame alavu spindėjo provėžos, bet staiga pasuko ir grįžo atgal į tą vietą kur išsėdo. Paskui įsižiūrėjo į namą, ant kurio balkių išsikišimo kabojo išblukusi Raudonojo Kryžiaus vėliava. Prisėdo ant sunkios kuprinės, šautuvą pasiremdamas. Taip sėdėjo ir sėdėjo. Daugiau nieko. Giliai alsavo. Nepaisant didelio šalčio, oras buvo drėgnas ir tai jį atgaivino. Vis dar žiūrėjo į tą namą, pažvelgdamas ir į kitus — daug namų, kaip pastebėjo, trūko. Po to atsikėlė ir sunkiai nuzingsniauvo link išėjimo iš kaimo. Tik kluonas, jei dar egzistavo, galėjo jį įtikinti — kluonas, už kurio tada sėdėjo ir kuriame miegojo. O kluonas gi tiksliai stovėjo ten, kur jis ir turėjo būti. Iš

esmės tos pašlūrės net nereikėjo, nes ir be jos jau pažino kaimą. Iš tolo, stovėdamas gatvėje, pasižiūrėjo į kluoną. Po to apsisuko ir nuėjo į štabą.

Apie vidudienį, dideliame draugų nustebimui, prisistatė savo kuopoje, kuri, atitraukta iš pirmosios fronto linijos, naudojosi poilsiu. Susilaukė kelių rankų paspaudimų ir nedrąsių užuojautos marmtelėjimų, kurių, atrodo, net negirdėjo. O iš viso aiškiai buvo nustebęs žinia, jog jojo per ankstyvas grįžimas nebuvo laukiamas ir dar yra abejotina, ar galėsias ilgiau likti savo kuopoje, nes buvo rengiami kažkokie perkėlimai į sargybų dalinius užfrontėje.

Toji žinia, tuojau pat po jo per ankstyvo savanoriško grįžimo gauta, jam kažkaip buvo sunkiai priimama. Istis pasopietės leido palapinėse, visą laiką nebylys, aplink save skleidžiantis stingdantią tylą, tarytum jojo nelaimė tiek buvo didelė, kad galėtų sau rasti vietą žmonių tarpe. Visai neklausinėjo apie senus draugus. Mat, kuopa turėjo didelių nuostolių. Atrodė, jei jisai ir grįžo, iš tikrųjų dar nebuvo visai čia ir tuo, kas jame vyko, slopino kitų kalbama. Niekas nenusistebėjo, kai vakare jo vėl nebuvo. Tiesa, sakant, visi buvo net patenkinti, kad jojo niūrus veidas, su giliai įdubusiomis nuo nemigos akimis, daugiau nespokojo kaip koks pikta lemiantis vaiduoklis, į jį tas greit nykstantias, nerūpestingas poilsio dienas.

Nuo vieno kitam pasklido žinia, jog Janttinen prieš naktį, kada į užfrontę vyko sužeistų ir nukautų transportai, netikėtai prisistatė kuopos būdinčiam ir paklausė ar galis dar grįžti į užfrontę, nes, esą, pamiršęs kažką ten atlikti. Žinoma, gavo leidimą, nes juk jam dar

priklauso septynios dienos atostogų. Tik jam buvo pasakyta, jog prieš sugrįždamas į kuopą, pasiteirautų ar per tą laiką jisai nebuvo perkeltas į kitą vienetą.

Tad su sužeistais ir žuvusiais dar tą pačią dieną Janttinen išvyko. Mirusieji jį atpalaidavo nuo būtinumo kalbėti. Vėl pradėjo kalbėti tik, kai kitos dienos vidudienį paprašė leidimo į našlaityną. Stovėjo su visa apranga prie durų ir kalbėjo su moterimis, stovėjusiomis ant slenksčio, klausdamas ar tikrai pataikė į tikrą vietą. Noris pamatyti Juhani iš Kangasjarvi. Vaikas, berods, taip vadinasi — turi maždaug pusantų metų — parašyta taip dokumentuose. Tai yra jojo vaikas, jojo sūnus...

Turėjo nusiimti pašliužą, po to buvo paprašytas į vidų. Ten trumpai atsakinėjo į daug klausimų. Nors atrodė, jog ten viską žino ir tik tai, ką savo prašymo parėmimui jisai sakė, buvo palyginama su įrašais knygoje. Staiga — to jisai dar nesitikiėjo, nes dar tam nebuvo pasiruošęs — moteris, su kuria kalbėjo, linktelėjo jam ranka... prašydama, kad eitų paskui ją! Janttinen išpūtė akis į ją, kad nesuprasdamas. Paskui ėjo jos pėdomis, klūpėdodamas it sustabarėjusiomis kojomis. Vedė jį koridoriumi į labai didelį, beveik kaip salė kambarį, kurio viename kampe stovėjo vaikų lovytės, taip glaudai sustumtos, jog tarp jų beveik nebuvo laisvos vietos, tuo tarpu laisvame kambario plote bėgiojo ir žaidė vaikai. Visi turėjo vienos spalvos apsiaustelius, atrodė veik uniformuoti.

Moteris liko prie durų. Janttinen, tarytum užbur-tas, žiūrėjo į lovytes. Moteris jį paklausė, ar atpažįsta

mažylį. Nenoriai pasisuko į ją. Juk jisai iš čia negalįs pažiūrėti į lovelę, — pasakė.

Bet juk ten visai nėra Juhanio! Pusantrų metų berniukas juk negali visą laiką lovoje. Matyti, kad neturi savo vaiku.

Neatsakė. Ėjo giliau į kambarį, link žaidžiančių vaikų, kurie jį pamatę sustojo ir žiūrėjo. Slaugė matė, kaip jisai artėjo prie būrelio su bejėgiškai nusvirusiomis rankomis, sustojo ir ką tai pasakė, ko jį nesuprato. Po to vienok jį pastebėjo, kad Juhani, mažasis rastinukas iš Kangasjarvi, staiga pažiūrėjo į tą svetimą kareivį ir jojo veidelyje blykstelėjo vos pastebimas atpažinimo šypsni. Tuo pat metu kareivis pritūpė ir atsiklaupė. Ištiesė rankas į kūdikį, kuris letai ėjo prie jo ir leidosi paimamas į glėbį. Grandinio rankos apglėbė vaiko smulkius petukus ir juos glostė.

— Juhani, Jussi! — šnibždėjo, o kūdikis kažką čiauskojo jam į ausį, ką tik jisai vienas tegalėjo suprasti.

Gal drauge gaudžią ir drauge linksma išmintį, atsiekiančią suvokimą, kad nuo anos šventos Gimimo Nakties jau joks žmogus negalįs gyventi vien tik sau, o taip pat ir kad mes visi negalime mirti vien tik sau, kad mes vieni kitus tarpusavyje prarandame ir atrandame, iki pagaliau mes visi būsimie Vienoje Rankoje sujungti.

(Pabaiga)

RESPUBLIKONAI ŠVENČIA LAIMĖJIMĄ

Gruodžio 11 d., po Mišių, į Bočių menę, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, rinkosi lietuviai respublikonai, jų rėmėjai ir svečiai. Pripildytoje salėje svečius vaišino įvairiais gerimais lietuviai respublikonai, ir susirinkusieji turėjo progos arčiau susipažinti, pasidalinti rinkimų veiklos įspūdžiais ir pasidžiaugti rinkimų rezultatais. Bočių menės jaukia aplinką papildomai puošė velaišios, organizacijos plakatas-ban-ner, lietuviškais šiaudinukais papuošta eglutė ir kalėdinėm geleimis dekoruoti stalai.

Renginio pirmininkas Vytautas Jasinevičius pakvietė svečius prie stalų, pasveikindamas ir padėkodamas už dalyvavimą. Tolimesnės programos vadovavimas perduotas Nijolei Maskaliūnienėi. Jos pakviestas prel. Juozas Prunskis pasakė labai prasmingą ir vertinamą lietuvių politinę veiklą invokaciją, prašydamas palaimos visiems susirinkusiems.

Siltus pietus paruošė žinoma Lemonto šeimininkė Aldona Šoliūnienė. Svečiai gardžiavosi skaniais paruoštu maistu ir reikė komplimentus. Jų susilaukta daug ir iš nelietuvių.

Prie kavos vaišinantis Anku „Baltic Bakery“ saldumynais, buvo pradėta programa. Lygos pirmininkas Anatolijus Milūnas pasveikino dalyvius ir trumpai aptarė praėjusių rinkimų veiklą ir lietuvių įnašą, tikimus. Kalbėdamas apie ryšius su politikais, išskėlė gero kontakto svarbą su rinkiminiais įstaigų stabu.

Pasidžiaugė, kad lietuvių ryšiai su gubernatoriaus Jim Edgar įstaiga yra nepaprastai geri ir tai dėka jo asistentės Pat Michalski. Pakviesta tarti žodį, Pat Michalski taipogi džiaugėsi gražiu bendradarbiavimu ir vyresni, kad tai tiesis ir per ateinančius keturis metus. Gubernatorius Jim Edgar yra paskyręs eilę lietuvių į įvairias komisijas, jų tarpe yra Gražina Liautaud, dr. Donatas Tijūnelis Anatolijus Milūnas. Šiomis dienomis dar du lietuviai susilaukė įvertinimo, tai Frances

Šlutiene, paskirta į „Radiologic Technologist Accreditation Advisory Board“ ir Kazimieras Oksas — į „Illinois Juvenile Advisory Board to the Department of Corrections“.

Pat Michalski reikė gubernatoriaus Jim Edgar vardu padėką visiems lietuviams, parėmusiems jį praėjusiose rinkimuose. Už artimą bendradarbiavimą ir talką įteikė padėkos raštus Alei Keželienei, Kazimierui Oksui ir Anatolijui Milūnui.

Lietuviai respublikonai išreikė pasigėrėjimą P. Michalski dėmesiu, rodomu lietuviams, ir Lygos valdybos vardu jai buvo įteiktas padėkos raštas.

Su Michalski dalyvavęs valstijos atstovas Jim Meyer, sveikino lietuvių su ateinančiomis šventėmis, dėkojo už paramą ir plačiau apibūdino Illinois atstovų rūmų darbą, šį kartą jau vadovaujant respublikonams.

Estų respublikonų atstovas Olaf Pikat sveikino lietuvių estų vardu ir džiaugėsi turėjęs progą pamatyti gražų lietuvių centrą Lemonte.

Linkėjimus atsiuntė ir latvių respublikonai per Richard Kalund. Šventinį gubernatoriaus Jim Edgar sveikinimą perskaitė Nijolė Maskaliūnienė.

Lietuvių respublikonų Illinois lyga per eilę veiklos metų yra pagerbusi devyniolika politinėje, visuomeninėje veikloje pasizymėjusių lietuvių. Šiame parengime dalyvavo ir su svečiais buvo supažindinti: Valdas Adamkus, dr. Antanas Razma, Kazimieras Oksas, Anatolijus Milūnas, dr. Ferd. V. Kaunas, ir prel. Juozas Prunskis.

Iš lygos Amžinųjų narių buvo pristatytas Algis Regis, o Vincas Kačinskis atsiuntė linkėjimus telefonu, negalėdamas dėl oro sąlygų ir atstumo dalyvauti. Oficialią programą baigiant, buvo pareikšta padėka Aldonai Šoliūnienėi, „Baltic Bakery“ savininkams Ankams ir visiems lygos valdybos nariams, prisidėjusiems prie šio renginio pasisekimo. Svečiai buvo paprašyti nesi-

Aldona Zailskaitė, „Draugo“ pirmojo puslapio redaktorė ir nuolatinė Ryties valandėlės skilčių autorė.

DR. JONAS GENYS — GAUNA AUKŠČIAUSIĄ AKADEMINĮ LAIPSNI — PROFESORIUS EMERITUS

Maryland universiteto CEES (Aplinkos apsaugos centro) prezidentas dr. Donald Boesch paskelbė, kad nuo sausio mėnesio profesorius Jonui Geniui suteikiamas aukščiausias akademinis rangas — Profesorius Emeritus. Toks sprendimas buvo padarytas po to, kai specialus Profesorių komitetas įvertino jo atliktus mokslinius darbus ir apklausinėjo daug pasaulinio garso mokslininkų, įskaitant tris profesorius iš Lietuvos. Jie vienbalsiai pripažino, kad dr. Genys kaip

skirstyti, bet vaisintis toliau. Besivaišinant skambėjo lietuvių dainos. Stasys Baras linksmo apie jį susirinkusius dainininkus savo aštriais humoristinėmis pasakojimais, ir pobūvis nusitęsė iki vakaro geroje nuotaikoje.

Šiuo parengimu lietuviai respublikonai gražiai atšventė rinkimų pergalę ir pradėjo šventinį laikotarpį, linkėdami visiems lietuviams „Linksmu šv. Kalėdų ir laimingų ir sveikų Naujų 1995 metų“.

A.M.

atliko daug mokslinių darbų kartu su kitais pasaulio ekologais ir augalų genetikais. Jis atliko bandymus, kuriuose kooperavo Vokietijos, Indijos, Australijos ir Naujosios Zelandijos mokslininkai. Parašė daugiau kaip šimtą akademinių straipsnių. Skaitė paskaitas tarptautiniuose kongresuose Japonijoje, Jugoslavijoje, Vokietijoje, Kanadoje, Meksikoje ir Lietuvoje. Suorganizavo dvi plataus masto konferencijas Maryland valstybėje.

Šešis metus buvo visos Amerikos augalų genetikos turtų komiteto narys. Už nuopelnus gavo Amerikos Agrokultūros sekretoriaus garbės pažymėjimą. Penkis metus buvo mokslinio žurnalo „Chesapeake Science“ asociacinis redaktorius. Savo institucijoje buvo išrinktas senatorium į CEES senatą. Vėliau dalyvavo viso universiteto (40,000 studentų) senato posėdžiuose. 1990 m. Amerikos komisija, kuri atrenka mokslininkus siųsti į ki-

Dr. Jonas Genys.

tus kraštus, paskyrė dr. Genį važiuoti į Vilniaus universitetą kaip „Fulbright“ mokslininką. Tačiau ten J. Genys galėjo nuvažiuoti tik 1991 m. rudenį, kai žlugo Sovietų Sąjunga. Šalia skaitytų paskaitų Vilniuje, dirbo Kaune Vytauto Didžiojo universitete.

Vėliau net devynis kartus lankėsi Lietuvoje ir skaitė paskaitas tarptautinėse konferencijose Klaipėdoje, Kaune ir Druskininkuose. Lietuvių Katalikų mokslo akademijos konferencijoje Kaune vadovavo Biologijos sekcijai.

In.

PADĖKA

Dėkoju gydytojams — kardiologui dr. Vidui Nemickui ir chirurgui dr. Cyril Chrobot už rūpestingą mano sveikatos atstatymą.

Dėkoju Lietuvių fondo vadovybei už gėles, lankymą ligoninėje, už paslaugas ir įvairią pagalbą, kurią man suteikė, su kuriais 50 metų nešame išsivio našta, ir prieteliui už parodytą netikėtą rūpestį.

Maloniai mane nustebino gausūs laišukai ir linkėjimai, greit pasveikti ir grįžti į gyvenimą. Linkėtojų tarpe buvo man net nepažįstamų, o tik prisimenamųjų iš bendradarbiavimo spaudoje. Visiems nuoširdžiai dėkoju ir linkiu smagiai praleisti Kalėdų šventes ir būti tvirtais ateinančiais metais.

Ta pačia proga sveikinu gimines ir prietelius su Kalėdų šventėmis, linkėdamas džiaugsmingai jas praleisti ir daug sveikatos bei sėkmės 1995-tuosiuose. Vietoje asmeniško sveikinimo skiriu 100 dolerių Draugo fondo Kalėdų vajui.

Antanas Juodvalkis
Čikaga

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sažiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

Pigiai ir greitai išvėžame šiuikles, išvalome namus, garažus, kraustome baldus, darome smulkius remontus. Kreiptis: Rytis, tel. 312-233-6834.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- MLS kompiuterių FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienas arba dviem suaugusiems asmenim. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. \$325 mėn. + „security dep.“ Kreiptis į Alną nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

G. T. INTERNATIONAL

sveikina visus savo klientus ir draugus abiejose Atlanto pusėse, dėkoja už mūsų firmos palaikymą ir linki džiaugsmingų, sveikatos ir laimės kupinų naujų metų! Vietoje dovanų ir kortelių palaikome Lietuvos našlaičius ir skiriame DRAUGUI auką.

G. T. INTERNATIONAL KOLEKTYVAS
Hickory Hills, Vilnius, Panevėžys ir Kaunas

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ

Pasitinka su Amerika (JAV)

Liepos 18 d. Kauno leidykla „Varpas“ išleido Vinco Šalčinio knygą

DĖDĖS SAMO ŽEMĖ - Pasitinka su Amerika (JAV)

336 pusl., daugiau kaip 90 nuotraukų bei iliustracijų. Tiražas - 2000.

Nors knyga tiesiogiai skirta Lietuvos skaitytojams, bet yra naudinga visiems, kas domisi Amerikos istorija, geografija, gamta, ekonomika, kultūra, žmonių gyvenimu ir t.t. Tai ne kelionių aprašymai, o platus idomios medžiagos bei faktų apie J. A. V. rinkinys.

Autorius turi labai ribotą tos knygos kopiją - nuolaida. Kaina - 13.50 JAV dol.

„Drauge“ ir kitur. Platintojams - nuolaida. Kaina - 13.50 JAV dol. plius persiuntimo išlaidos. Užsakyti ir čekį siųsti: V. Šalčinys, 2268 S.E. Carnation Rd., Port St. Lucie, FL 34952. Iš jo užsakius, autorius pats sumoka siuntimo išlaidas.

Dr. JUOZAS JAKŠTAS

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1918-1940

Vytauto Didžiojo universiteto profesorius paskutinis kūrinys, skirtas nepriklausomos Lietuvos laikotarpiui nušviesti. Skaitytojas ras atsakymus į daugelį klausimų, kuriuos autorius pats išgyveno, patyrė.

Knyga 272 puslapių su gausiomis ir retomis iliustracijomis. Priede: 1922, 1928 ir 1938 metų Lietuvos respublikos konstitucijos, ministrų kabinetų sudėtis 1918-1940 metais. Knyga įrėšta, išleido VYDUNO fondas Čikagoje, tinka dovanoti kiekvienam lietuviui ir Lietuvoje. Knygos kaina **15.00 dol.** Užsakant paštu, dar pridėdama **2.50 dol.**, į Kanadą **3.00 dol.**, kitus kraštus **3.50 dol.** Illinois valstijos gyventojai dar pridėda **1.31 dol.** mokesčių. Užsakymus siųsti: **DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.**

Your ticket to a secure retirement.

For a recorded message of current rate information, call **1-800-4US BOND • 1-800-487-2663**

Amerikos Lietuvių respublikonų Illinois Lygos pobūvis, kurio metu įteiktas žymuo Pat Michalski, specialiai gubernatoriaus Edgar atstovei tautinių grupių reikalams. Iš kairės: Anatolijus Milūnas (pirmininkas), Pat Michalski, Nijolė Maskaliūnienė ir renginio vadovas Vytautas Jasinevičius. Nuotr. Elenos Jasinevičienės

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lviv, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okęcie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074.
Chicago: 312-236-3388.
Los Angeles: 213-934-5151.

Montreal, P.Q.: 514-844-2674.
Toronto, Ont.: 416-236-4242.
Toll-free: 800-223-0593.

2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629
atlanta
IMPORT-EXPORT Inc.
(312)434-2121 800-775-SEND

- SIUNTINIAI LAIVU
- AIR CARGO
- PINIGŲ PERSIUNTIMAS
- MAISTO KOMPLEKTAI
- VIZŲ PRATĖSIMAS
- SANDĖLIAVIMAS

TĖVYNĖS MEILĖ NEMARI

SOFIJA JELIONIENĖ

Plk. Jonas Andrašūnas.

Dar, rodos, taip neseniai Vasario 16-sios minėjimuose pagarbiam žvelgdavome į scenon pagerbimui iškviečius mūsų savanorius-kūrėjus. Plojimai išreikšdavo pagarbą, kai jie, balta gelele papuošti, kukliai grįždavo į savo vietas salėje. Tačiau metų slinktyje jų kas kart vis mažiau bematydavom. Dabar gi vos vieną kitą tų garbiųjų žilagalvių scenoje išvydę, nejučiomis su poetu tariame:

Juk be aukų ir be kovos
Laisvos nebuvo Lietuvos,
Ne buvo amžiais ir nebus!

Po 50-ties metų tie, kurių dėka 1918 metais Lietuva laisvę rytą išvydo, jau lyg ir legenda tapo. Išskleidę juos rūstus likimas po visą pasaulį, kitiems po visų kovų lemtis lemtė prie gimtosios žemės amžiams prieglobstį. Po keliadesimt metų jų pėdomis pasėkė kiti pilkieji didvyriai...

Tačiau vienas (o gal net vienišelis) atvejais šia vasara buvo įrašytas Lietuvos kariuomenės istorijon, kai 99-sius savo amžiaus metus einantis Lietuvos kariuomenės savanoris — kūrėjas, pulkininkas Jonas Andrašūnas įgyvendino savo svajonę: amžinai išsėdėti Lietuvos žemėje, kuria, jaunas būdamas, nuo priešų gynė.

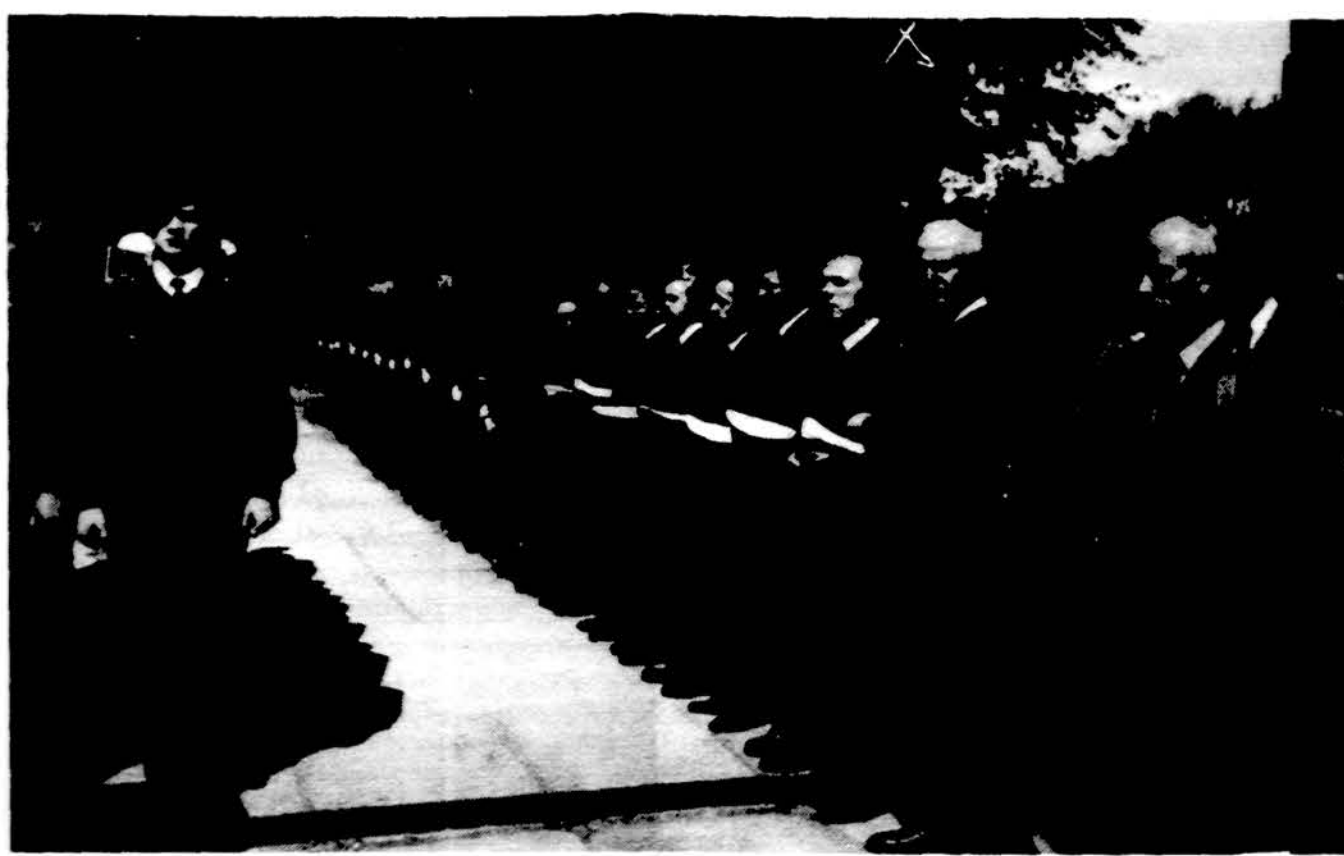
Ilga buvo jo žemiškoji kelionė. Gimė jis 1896 m. kovo 22 d. Linkaikiuose, lietuvių ūkininko šeimoje. Augo Marijanavos dvare, netoli Panevėžio. Jam dar nebaigus Panevėžio realinės gimnazijos, prasidėjo I Pasaulinis karas. Kazokams tėvo nuomomąją dvarą sudėginus, visa šeima išsikėlė į Naugardą, Rusijoje, kur Jonas baigė gimnaziją. Svajono studijuoti architektūrą (turėjo gabumų piešimui), bet buvo mobilizuotas ir pasiūstas į Vladimiro karo mokyklą Petrapijėje. Ją baigęs, buvo išsiųstas į austrų frontą, kur pateko į vokiečių nelaisvę. Lietuvius, atskirtus nuo rusų, ten aplankė Lietuvos Tarybos atstovas prel. J. Olšauskas, kviesdamas vykti į Lietuvą ir stoti į steigiamą Lietuvos kariuomenę. Vienas pirmųjų užsirašė ir Jonas Andrašūnas. Grįžo nusilpęs, išbadėjęs, bet

kiek atsigavęs, stojo į Lietuvos kariuomenę ir kovėsi visuose frontuose: su bolševikais, bermontininkais bei lenkų gen. Želigovskio kariniais daliniais. Mūšyje prie Meškučių (netoli Kryžių kalno) teko narsiai kovoti su bermontininkais. Už kautynėse parodytą drąsą ir sumanumą jis buvo apdovanotas aukščiausiu ordinu — Vyčio Kryžiumi su kardais. Nepriklausomos Lietuvos laikais velionis buvo Telšių, Panevėžio, Klaipėdos karo komendantu. 1938 m. kovo 22 d. Hitleriui atplėšus Klaipėdos kraštą nuo Lietuvos, pulk. J. Andrašūnas labai sumaniai tvarkė atsitraukimą, kad nenukentėtų žmonės. Tuojau po to buvo paskirtas Pilėnų kunigaikščio Margirio 6-jo pėstininkų pulko vadu Plungėje.

1931 m. rugpjūčio 2 d. vedė mokytoją Veroniką Limbaite, susilaukė dukters Dalios. Sovietams okupavus Lietuvą, pulk. J. Andrašūnas jau 1940 m. birželio 24 d. buvo paleistas į atsargą. Išvengęs arešto ir sunaikinimo, vokiečių okupacijos laikotarpiu dirbo Ukmergės apskrityje valdyboje maitinimo skyriaus viršininku. Jausdamas kario pareigą tėvynei, buvo įstojęs į gen. P. Plechavičiaus suorganizuotą Vietinę Rinktinę.

Vel atžiant raudonajai bangai, 1944 m. vasarą Andrašūnų šeima pasitraukė į Vokietiją, kur Drezdene teko pergyventi didį šio miesto bombardavimą. Karui pasibaigus, begyvenant Wuertburgo pabėgėlių stovykloje, jis emė intensyviai tapyti, bendraudamas su kitais lietuvių dailininkais čia veikiančioje dailės studijoje su Č. Janušu, P. Kaupu. Jaunystėje jo mokytojais buvo Vaitis, M. Dobužinskis, vėliau Eug. Kulvietis, P. Tarabilda. Nuo tų laikų su dailės jis jau nesiskyrė visą savo gyvenimą.

1949 m. Nekalto Prasidėjimo seselių Putname iškviešta, Andrašūnų šeima atvyko į JAV. Abu su žmona dirbo, leido dukrą į mokyklą, o 1955 m. rudenį išsikėlė į Los Angeles, kur gyveno iki išvykimo į Lietuvą. Labai mėgo skaityti, žuvalti, tačiau daugiausiai laiko praleisdavo tapydamas. Yra nutapęs arti 250 paveikslų, dalyvaudavo lietuvių ir amerikiečių dailininkų parodose. Jo paveiksluose dažniausiai vaizduojami Lietuvos ir šio krašto gamtovaizdžiai: baltaliemeniai berželiai, ramūs ežerai. Nemažai savo paveikslų yra dovanojęs birutietėms, Lietuvos Dukterų draugijai, skautams, kuriuos labai mylėjo, ir kitiems. Jo paveikslų yra daugelio losangeliečių namuose. Už išstatytus savo darbus parodoje, Čikagoje, yra laimėjęs 3-ia premiją. Velionis mėgo humora, buvo įdomus pasakotojas. Ypač daug pasakodavo apie pirmąsias Nepriklausomybės dienas. Labai mėgo žmones, lankydavo visus lietuviškus renginius.

Laidojant plk. J. Andrašūną Petrašiūnų kapinėse, garbės sargybą sudarė Lietuvos ginkluotųjų pajėgų vyrai. Antrasis iš dešinės — Linas Linkevičius, Krašto apsaugos ministras.

Buvo didelis tolerantas. Priklaušė Lietuvii Bendruomenei, ramovėnas, Lietuvii šaulii sąjungai, Dailiių menų klubui. Buvo religingas — šventadieniais niekada nepraleisdavo Šv. Mišių. Abstinentas. Domejosi viskuo, kas lietė Lietuvą ir lietuvius. Labai mylėjo savo šeimą, džiaugėsi abiem vaikais, tėmis, jų lietuviškumu.

Savadoriais-kūrėjais buvo ir du jo broliai — Stasys ir Ksaveras. Vyresniajam Stasiui Nepriklausomybės kovose buvo sužeistas nugarkaulis; jaunystę jis praleido invalido vežimelyje. Jaunas ir mirė (palaidotas Ukmergės karių kapinėse). Jauniausias brolis Ksaveras palaidotas Petrašiūnų kapinėse.

1992 m. J. Andrašūno sveikata (persirgus plaučių uždegimu) pradėjo silpnėti. Pagaliau, seimos sprendimu, liepos 2 d. abu su žmona, dukters ir buriu lydimi, išvyko į Lietuvą nuolatiniam apsigyvenimui. Ten jau antrus metus gyveno ir dirbo vaikaitė Dalia. Jiems atvykus, Vilniaus aerodrome seniausias Nepriklausomos Lietuvos savanoris-kūrėjas, Vyčio kryžiaus kavalierius pulk. Jonas Andrašūnas su išskirtine pagarpa ir gėlių puokštėmis, buvo sutiktas kariuomenės atstovų ir būrio respondentų. Jaunų Lietuvos karių iš lėktuvo buvo išneštas ant rankų. Tačiau savojoje žemėje jam buvo lemta išgyventi vos 6 savaites. Jo žmonai Veronikai teko skubiai grįžti į JAV operacijai (pasveikus ji tuojau būtų grįžus į Lietuvą). Nei rami pensonato aplinka, nei tyras oras, nei giminių bei gydytojų atidi priežiūra senajam kariui nebepadėjo.

Rugpjūčio 6 d. jį aplankė Vilniaus Arkikatedros klebonas prel. K. Vasiliauskas, suteikė ligonio sakramentus. Rugpjūčio 9 d. popietį jo gyvybė ramiai užgeso. Į atsisveikinimą dar spėjo atvykti duktė Dalia Černienė su dukra Rima. Jaunesnioji vaikaitė Dalia jai padėjo tvarkyti laidotuvių reikalus. Velionio žmona tuo metu po operacijos buvo Los Angeles, Californijoje.

DRAUGAS, trečiadienis, 1994 m. gruodžio mėn. 21 d. 5

A.†A. LEOKADIJA TVERIENĖ NORKUTĖ

Gyveno Palos Hills, anksčiau Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1994 m. gruodžio 19 d., 10 val. vakaro, sulaukusi 86 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m. Nuliūdę liko: sūnus Rimvydas, marti Laura; anūakai: Caroline Wrecsics su vyru Jamie, Aime Tveraitė, Adam Tveras; proanūakai: Andrew, Samantha Wrecsics; seserys: Ona Juodvalkienė su vyru Antanu bei jų vaikai — Uosis ir Eglė, Teodizija Trakymienė ir kiti gimines.

Velionė buvo žmona a.a. Antano. Priklaušė Lietuvos Dukterų draugijai; buvo rėmėja įvairių lietuviškų organizacijų.

Velionė pašarvota ketvirtadienį, gruodžio 22 d. nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Laidotuvės įvyks penktadienį, gruodžio 23 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 9:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę sūnus, anūakai, proanūakai, seserys ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus. Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600.

A.†A. VYR. SKAUTININKĖ NINA GRIGALIŪNIENĖ NORRIS

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje.

Mirė 1994 m. gruodžio 18 d., 9:27 val. vakaro, sulaukusi 83 metų.

Gimė Latvijoje, Rygos mieste. Amerikoje išgyveno 45 m. Nuliūdę liko Lietuvoje sūnus: Kęstutis, marti Birutė Grigaliūnaitė, Algirdas, marti Skaistutė Grigaliūnaitė, mirusio sūnaus Juliaus žmona Lilija Grigaliūnienė, šeši anūakai: Darius, Vilma, Vytautas, Laimutė, Mindaugas ir Rūta. JAV-bėse svaonis Dan Norris su žmona Carol.

Velionė buvo prez. A. Smetonos apdovanota DLK Gedimino V laipsnio ordinu 1938 m.; Lietuvii Skautii Seresios apdovanota Lelijos ordinu 1949 m. Velionė buvo „Aušros Vartų“ skautii tunto Chicagoje įsteigėja.

Priklaušė Liet. Katalikių Moterų sąjungai, DLK Birutės draugijai, Liet. Bendruomenės Brighton Pk. apylinkei, Chicago Skautininkii draugovei.

Velionė pašarvota gruodžio 21 d., trečiadienį nuo 3 iki 9 v.v. Gaidas-Daimid laidojimo namuose, 4330 S. California Ave. Rožinis 6 val. vakaro, atsisveikinimas 6:30 val. vakaro. Skautininkės prašomos dalyvauti uniformuotos.

Laidotuvės įvyks gruodžio 22 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:00 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Laidotuvės privačios. Velionės palaikai bus palaidoti Lietuvoje.

Nuosirdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime ir Mišiose.

Nuliūdusi šeima.

Laidotuvių direkt. Gaidas-Daimid. Tel. 312-523-0440.

A.†A. ROMAS J. NEMANIUS

Gyveno Chicagoje.

Mirė 1994 m. gruodžio 16 d., sulaukęs 55 metų.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: motina Marija, vaikai — Steven, David, Kathleen; broliai — Algis ir Lucius, seserys — Mary Schwerin, Regina O'Toole.

Velionis 25 metus buvo R. R. Donnelly Co. tarnautojas. Velionis buvo pašarvotas gruodžio 19 d. nuo 2 iki 9 v.v. Foran laidojimo namuose, 7300 W. Archer Ave., Summit, IL.

Laidotuvės įvyko antradienį, gruodžio 20 d. Iš laidojimo namų velionis buvo atlydėtas į St. Joseph parapijos bažnyčią Summit, IL, kurioje buvo aukojamos 10 val. ryto gedulingos šv. Mišios už jo sielą. Po Mišių velionis buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę motina, vaikai, broliai ir seserys.

Laidotuvių direkt. Foran Funeral Home. Tel. 708-458-0208.

PADĖKA A.†A. JURGIS PETRAŠKEVIČIUS

Mūsų mylimas Brolis ir Dėdė mirė 1994 m. spalio 30 d. ir buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuosirdžiai dėkome kun. A. Paliočiui už maldas koplyčioje ir už gedulingas šv. Mišias Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje. Dėkome kun. A. Markui, kuris palydėjo velionį į kapines.

Nuosirdus dėkui už aukas šv. Mišioms, Vaikų Vilčiai ir kt. intencijoms. Dėkome visiems draugams dalyvavusiems šermenyse, šv. Mišiose ir pasimeldusiems už velionio sielą.

Dėkome karsto nešėjams ir laidotuvių direktoriui D. M. Petkui už nuosirdų ir rūpestingą patarnavimą.

Seserys, brolis ir šeimos

DEŠIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. ONA BLEKIENĖ ASMINAVIČIŪTĖ

Tu nebesėsi prie Kūčių stalo,
Nebekalbėsi Tu maldos,
Nebelinkėsi kiekvienam mūsų
Dievulio palaimos.

Kris iš padangės baltos snaigės,
Baltai žemele puoš
Gyvenimo kelionė baigės —
Buvai pas mus svečiuos...

Jau dešimt metų prabėgo, kai mūsų brangi Žmona Onutė, mylima Mamytė ir Močiutė įžengė į Amžiną Tėvynę. Mes ją prisimename, jos šypseną, jos dosnumą, jautiame jos meilę ir šilumą ir ji yra mūsų mintyse.

Šv. Mišios bus atnaušajamos š.m. gruodžio 26 d., 8:00 val. ryto Šv. M. Marijos bažnyčioje.

Prašome gimines, draugus ir pažįstamus prisiminti ją maldose.

Liūdi: vyras Petras, sūnus Petras, dukters Irena ir Ingrida, žentai Alan ir Petras, marti Rėda, anūakai Ona, Jessie, Erikas ir visi kiti gimines.

Plk. J. Andrašūno palaikai atlydimi į Petrašiūnų kapines.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Piemenėlių Mišiose gruodžio 24 d. naktį, 12 val. ir Kalėdų dienos Mišiose 10:30 val. ryte, giedos parapijos choras su solistais Margarita Momkiene, Genovaite Mažeikiene, Vaclova Momku. Smuiku palydės Linda Valeckytė, fleita — Rima Polikaitytė, vargonų muzika — Ričardas Sokas. Chorus diriguoja muzikas Antanas Linas.

Puikūs lininiai audiniai, paruošti tik eksportui į užsienį, — geriausia kalėdinė dovana. Juos galima pamatyti ir įsigyti „Drauge“. Pagalvėles, staltieses, takelius, staltieses pradžiu, kiekvieną, tokią dovana radusį po Kalėdų eglute. Atvykite, apžiūrėkite, pasirinkite, nupirkit!

A.a. Leokadija Tverienė iškeliavo amžinybėn gruodžio 19 d. 10 v.v. Pasarvota bus ketvirtadienį, gruodžio 22 d. Petkaus Marquette koplyčioje 2533 W. 71 St. Laidotuvių namuose. Iš Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios bus nuleista ir palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

A.a. Pijus Stončius mirė prieš 35 metus Kūčių dieną. Velionio žmona Izabelė Stončienė užprašė šv. Mišias Kūčių dieną, 7:30 val. ryte, Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčioje, Marquette Parke.

Vietoje kasmetinio paminėjimo skiria 100 dol. auką „Draugo“ spavstuvės mašinų pagerinimui.

Gimines ir prietelius prašo Velionį Pijų Stončių prisiminti maldoje.

x Norint pirkti bei parduoti sklypus ar namus, prašome kreiptis į **Vyt. ar Genę Beleckus, 540 Ambassador Ct., Sunny Hills, FL 32428, tel. 904-773-3333.**

x Mūsų Operos rengiamas Naujų Metų sutikimo pokylis Jaunimo centre gruodžio 31 d. vakarą prasideda 7:30 v.v. su užkandžiais ir gaivinančiais gėrimais. Vakariene bus su keliais šiltais patiekalais 8:30 v.v. Svečiai, įeinant į salę, bus pasiūti su maršu. Pokylio metu gros **muz. Ričardo Soko** orkestras. Vidurnaktį bus dar patiekti įvairūs šalti užkandžiai. Stalus ir paskiras vietas prašome užsisakyti pas pokylio vadovą **Vaclovą Momkų**, tel. 312-925-6193. Kviečiame Jus su savo draugais sutikti naujus metus ne tik puikiai išpuoštoje salėje, bet ir linksmoje nuotakoje. Asmeniui tik 50 dol. Pelnas skiriamas „Perlų žvejų“ operos pastatymo išlaidoms sumažinti.

x Knights of Lithuania, Council 79 is Southfield MI, per Leonard Balkus atsiuntė \$150 — tai jų Šv. Kalėdų dovana — parama vieniems, 1995 metams, Lietuvos našlaičių. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x Frank ir Mary Radis, iš Hot Springs, AR rašo: „Vietoje šv. Kalėdų sveikinimų, mes siunčiame Jums \$150 čekį. Norime padėti vienam našlaičiui. Tai metinė parama vaikui Varenos rajone“. Našlaičio vardu dėkojame „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetui.

x A.a. Antony Mameniškis mirė š.m. spalio 28 d., sulaukęs 103 metų! Jį prisiminti ir jo atminimą pagerbti, jo dukte **Stella M. Hotra** iš Redford, MI, skiria \$500 auką Lietuvos našlaičiams. Lietuvos našlaičių vardu reiškiamė užuojautą artimiesiems ir dėkojame už auką! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

ADVOKATAS
Vytis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

NORIME PAAIŠKINTI

Š.m. gruodžio 13 d., 10 val. vak., buvo išmuštas Socialinių reikalų raštinės langas ir bandyta pavogti kopijavimo mašiną. Dabar girdime šio įvykio įvairių versijų. Kad nebūtų apkaltinami nekalti asmenys, norime paaiškinti, kaip ir kas tą padarė. Būtent: tamsiaodis vyras 10:10 val. vak., atsivežęs iš kaimyninio namo šiukšlių dėžę, plyta išmušė Socialinių reikalų raštinės langą ir, į tą šiukšlių dėžę įgrūdęs labai sunkią (kuriai vos du vyrai gali pakelti) kopijavimo mašiną, bandė ją nusižvėžti. Tuo metu pro šalį važiuojo du Čikagos miesto policininkai, pamatę šį žmogų besidarbuojantį, jį sulaukė. Policija, patikrinusi šio žmogaus praeitį, rado, kad jis labai daug kartų buvo policijos sulaukėtas, nuteistas, kad jis net tris kartus po kelis metus sėdėjęs kalėjime ir 1992 m. paskutinį kartą paleistas. Prieš savaitę jis su ginklu buvo apipilęs už bloko esantį kiniečių restoraną, išnešdamas visos dienos uždarbi, bet tuo metu policijos nebuvo pagautas. Ir, pagal nuskriaustų žmonių liudijimus, to žmogaus išvaizda atitinka asmenį, daug nusikaltimų padariusį Marquette Park apylinkėje. Tikėtumės, kad, tam žmogui atsidūrus už grotų, Marquette Parke bus ramiau.

Dabar dėl kopijavimo mašinos. Ji grįžo atgal į raštinę, bet gerokai apgadinta ir nežinia, ar bus galima pataisyti. Ji prieš mėnesį buvo pirktą už 2,500 dolerių. Ja naudojosi lietuviai, kai reikėjo padaryti dokumentų ar raštų kopijas.

Yra nuostolių, kuriuos turėsime padengti, ne tik taisant mašiną, bet ir įdedant langą bei uždėdant grotas, kad panašūs įvykiai nepasikartotų. Žmonės, sužinoję apie padarytus nuostolius, stengiasi savo aukomis prisidėti ir tuos nuostolius išlyginti. Pirmieji tai padarė Ona ir Jonas Gradinskai. Dėkojame visiems. Visas Vyresniųjų centras, „Seklycia“ turi gerą apsaugą, išskyrus raštinę, kuri yra pastato kampe ir kurioje, manėme, nieko vagiamo nėra. Apsirikome.

Šis pastatas — Vyresniųjų centras, nėra kieno nors asmeniškai nuosavybė, tai yra Amerikos lietuvių turtas, kurį administruoja Socialinių reikalų taryba — Lietuvių Bendruomenė. Iš čia teikiama įvairi pagalba, informacija ir paslaugos visiems lietuviams. Čia gyvena iš Lietuvos „Lietuvos Vaikų vilties“ komiteto atvežti gydomi vaikai.

Birutė Jasaitienė
x Apolonija Vitkuvienė, Hartford, CT, a.a. Juozo Vitkaus atminimui — 8 metų mirties metinių proga, siunčia \$150, kuriuos skiria vieno našlaičio Lietuvoje globai. Pagaudoja našlaičio iš Telsių rajono. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

x MAISTO SIUNTINIAI ŠVENTĖMS per TRANSPAK. Visi produktai užsienietiški. Nuo \$29 iki \$98. Du patys populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Skubiems siuntiniams — **AIR CARGO. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penktą 3 v. p.p. - 7 v.v., šeštą 10 v.r. - 3 v. p.p., sekmą 8:30 v.r. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

„Tėvynės žvaigždutės“ redaktorius, Kalėdų švenčių proga, sveikina visus bendradarbius ir skaitytojus, linkėdamas visiems stiprybės ir Dievo palaimos! Taip pat, tegul Kristaus gimimo švenčių dvasia mūsų Tėvynėje suminkština kietas, nuo Kristaus nutolusias, širdis ir grąžina į Tėvynės mylėtojų eiles.

NAKVYNĖ PAS KALVĮ (Legenda) (Tėsinys)

Padėkojo Švč. Mergelei Marijai kalviui už gerą širdį ir, ne vakarieniškas nevalgius, nes niekas nedavė, nepasiūlė, atsigulė ant šieno miegoti.

Vidurnaktį, apie antrą valandą, neapsakoma šviesa aplink bakūžę staiga iš miego pabudino kalvį. Pažvelgęs jis į kiemą ir pamatė neaukštai, ties pačia bakūžė puikiai žibanti žvaigždė. Daugybė angelų su auksiniais sparnais plisnodami ir sukdami ratu apie šiaudinį bakūžės stogą, linksmai giedodami ir skelbė apie užgimimą Dievo Sūnaus: „Garbė Dievui aukštybėse, o ramybė geros valios žmonėms!“

Kalvis visa tai pamatęs išsigando, bet tuojau supratus kas atsitiko, skaudžiai sau priekaištavo:

— Geriau aš su žmona ir vaikais bučiau atsigulęs tvarte, o Tau, Dievo Motina, bučiau leidęs gryčioje ir savo lovą atsigulėti. O, kad bučiau žinojęs kas tu tokia, bučiau kitaip pasielgęs!“

Tvartelyje mažas, ką tik užgimęs Jėzus dreba nuo šalčio, Motina iš savo galvos skarelės padaro vystyklus. Suvysto mažutėlį ir paguldo į edžias, šieneliu pridengia ir, migdydama, savo skambantiu balsu dainuoja:

Liūlia, liūlia Jėzuseli,
Mano brangus Kūdikeli;
Čiūčia mylimiausias,
Jezuli švenčiausias!
(Bus daugiau)

Je per Kalėdas miškas esti šarmotas, bet nėra didelio šalčio, tai vasara bus lietinga ir su dideliais perkūnijomis.

KALĖDŲ NAKTĮ

Trauk dangaus lopšinė,
O klajūne vėjau!
Laimink mūs tėvynę
Gimę, Atpirkėjau!

Neužgesk, Žvaigždele,
Virš laukų sužibus,
Vesk, apšvietus kelią,
I tėvų sodybas!

Kai linguos berželiai
Sidabru dažyti,
Ten palinks mūs keliai
Prieš Tave, Mažytii!

Jonas Minelga

GALVOSŪKIS NR. 56

(Žiūrėkite piešinėlį)

Čia nupieštas Kalėdų Senelio kambarys. Parašykite kambario daiktų pavadinimus. Kai kurie daiktai bus kraunami į Senelio roges ir vežami geriems vaikams kaip kalėdinės dovanos. Kalėdinės dovanas surašykite atskirai.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 57

(Žiūrėkite piešinėlį)

Čia daug numeruotų taškų, kuriuos sujungę sužinosite piešinio pavadinimą. Parašykite, ką vaizduoja šis piešinėlis.

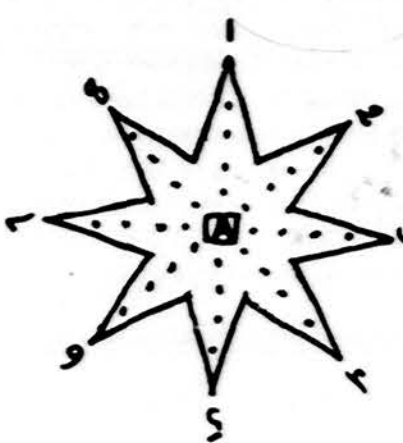
(5 taškai)

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

GALVOSŪKIS NR. 58

(Žiūrėkite piešinėlį)

I aštuoniakampę žvaigždę viduryje įrašyti raidė A, o į taškų vietas įrašyti raides. Kiekvieną eilutę reikia skaityti iš žvaigždės vidurio, pradedant raide A. Žodžiai turi būti pagal šias reikšmes: 1. augalas, naudojamas alaus gamyboje, 2. plačiai naudojamas augalinis produktas — skystis, 3. Lietuvos upės pavadinimas, 5. gražios gėlės, 6. uogos pavadinimas, 7. graži gėlė ir maistas, 8. senoviškas ūkininko įrankis žemei purinti.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 59

Aš esu Lietuvos paukštėlis. Aš myliu Lietuvą, bet žiemą man per šalta, turiu ieškoti laikinai šiltesnės vietos. Todėl vieną dieną išsirengiau ir ilgą kelionę. Skridau, skridau link Šventosios upės. Sparneliai pavargo, nutūpiau pailsėti ant akmens. Tai nemažas akmuo, žmonės sako, kad sveria 265 tonas. Jis yra gražiame miškelyje, kurį apdairavo lietuvių poetas Antanas Baranaskas.

Tai reto grožio Lietuvos kampelis, eilės žymių lietuvių rašytojų tėviškė. Čia užaugo ir rašė J. Biliūnas, A. Vienuolis, V. Jurgaitis. Aukšti Šventosios krantai, mėlyni Rubikių ežero vandenys, laukuose pliakalniai. Tas vietas žmonės labai brangina ir saugo. Miestas yra Anykštos ir Šventosios santakoje. Čia daug turistų atvažiuoja. Atspėkite, kaip vadinasi tas akmuo, ant kurio išėjau? O gal jau žinote ir to miesto pavadinimą? Pamėginkite sužinoti ką nors daugiau apie šio krašto įžymybę.

Kas plačiau parašys apie šį kraštą, gaus 10 taškų, o kas atsakys tik į paukštelio klausimus — tik 5 taškus.

GALVOSŪKIS NR. 60

1. Žmogus amžiais svajojo kristi! Kada jis pirmą kartą pakilo į orą skristi? 2. Kada pirmą kartą skrista lėktuvu? 3. Kaip jauna yra lietuvaitė aktorė Rūta Lee-Kilmonytė? 4. Kada buvo sugriauta Kauno pilis? 5. Maiorinio sukurtoje dainoje „Lietuva brangi“, kurie žodžiai yra originalūs ir kurie pakeisti: „Graži tu, mano brangi tėvyne“, ar „Lietuva brangi, mano tėvyne“?

Už visus teisingus ir plačiau paaiškintus atsakymus ir klausimus gausite 10 taškų, o už trumpus atsakymus ir apytikrius — tik 5 taškus.

Atsiuntė kun. dr. E. Gerulis

GALVOSŪKIO NR. 38

ATSAKYMAS

Kas yra Roentgen'o spinduliai

X-ray arba Roentgeno spindulių išradėjas yra vokiečių Wilhelm Roentgen. Jis juos išrado 1895 metais ir pavadino X-rays (spinduliais). Tie spinduliai yra panašūs į paprastuosius šviesos

spindulius, skirtumas yra ilgume ir energijoje. Tie spinduliai eina kiauurai per įvairias medžiagas, per kurias paprastai šviesos spinduliai nepraeina. X-rays spindulių yra labai trumpas bangos, tuo jų vėžlumas didesnis.

Išradėjas padarė stiklinį vamzdelį ir išpumpavo iš ten orą. Į vamzdelį įmontavo du elektrodus, kurių vienas vadinasi katoda, o antras anodas. Tungsten medžiagos viela paleidžiama stipri elektros srovė, kurios pagalba iš katodo elektronai bombarduoja anodą ir iš čia pro stiklinį langelį išeina X spinduliai. Elektronai iš katodo į anodą keliauja dideliu greičiu, nuo 60,000 iki 175,000 mylių per sekundę ir pasikeičia į didelį karštį.

Tie spinduliai naudojami medicinoje, moksle, pramonėje. Yra daromos ir roentgeno nuotraukos. Paprasti šviesos spinduliai apšviečia negatyvo paviršius ir gaunama įvairias nuotraukas. Roentgeno spinduliai peršviečia negatyvą, todėl gaunami šešėliai. Per ką spinduliai nepraeina, palieka tamsūs ženklai. Gydytojai tuos spindulius vartoja ligos nustatymui ir gydymui. Roentgeno filmui aiškinami taip pat, kaip ir paprasti filmai ir taip pat daromos nuotraukos. Roentgeno spinduliai yra radioaktyvūs, todėl pavojingi, tik prityrę specialistai juos gali naudoti. Nemokėdami kaip su jais apsieiti, gali padaryti didelės žalos žmogaus organizmui.

GALVOSŪKIO NR. 38

ATSAKYMAS

Menc parodos kataloge piešinio pavadinimas buvo toks: „Vikšras (caterpillar) lipa medžiu“.

GALVOSŪKIO NR. 39

ATSAKYMAS

Daržovių ir vaisių inde pasislėpusi skaitlinė yra 6.

GALVOSŪKIO NR. 40

ATSAKYMAI

1. Lenkijos sostinė iš Krokuvo į Varšuvą 1596 m. kovo 16 d. perkėlė švedų karalaitis Lenkijos ir Lietuvos valdovas Žygimantas III Vaza (1588–1632). (Liet. Enc. 33-192, A. Bendorius; Tiesa Nr. 223, Vilnius 1993 m. lapkričio mėn. 17 d., Z. Kiaučiušienė). 2. Varšuva tapo Lenkijos sostine 1596 m., o Vilnius yra Lietuvos sostinė anksčiau, negu 1323 metų. Istorijoje rašoma, kad valdovas Gediminas iš Kernavės sostinę perkėlė į Trakus, o paskui į Vilnių. Vilnius tapo sostine prieš 1323 metus. Kaip matome, Lietuvos sostinė Vilnius yra senesnė už lenkų sostinę Varšuvą maždaug 275 metus. (A. Šapokos „Lietuvos istorija“, 77 psl.; Lietuvos TSR istorija, 1-85, Vilnius, 1957; Enc. Brit. 23-229, Chicago, 1968) 3. 1994 m. gruodžio mėn. 7 d. sueis 444 metai, kai Barborą Radvilaitę 1550.XII.7 Krokuvoje tapo Lenkijos karaliene. (Z. Kuchowicz, Barbara Radvilaitė, 179-180 psl., Vilnius, 1991). 4. Žydams Lietuvoje apsigyventi vartus atkėlė Vytautas Didysis (Jews „God and History“ by M. I. Dimont, p. 239, New York, 1964). 5. Izraelio valstybė yra Azijoje, kontinento pietų vakaruose.

Ir didelė našta nesunki, jei ją tau neša kiti.